

Belföldi hírek

bb. 1. kongresszusi küldöttek voltak, - nem vagyunk milliomosok,
- a rádió politikai adásainak műsorterve

i/nn/tr/rj hi hgy

1975. április 10.

a rádió politikai adásainak főszerkesztősége a következő napokban, hetekben több műsorban foglalkozik a kongresszusi határozatok végrehajtásával, a tanácskozáson elhangzottak gyakorlati megvalósításával. Április 16-án kongresszusi küldöttek voltak címmel sugározzák rádió esti riportját, amelyben a kongresszuson felszóltatott nők közül szólaltat meg néhányat, akik felszólalásuk témái mellett a saját életükről, meggyőződésükről is nyilatkoznak. Április 14-től 19-ig a falu-rádió élelmiszeriparunk lépéshátrányban címmel többek között azzal foglalkozik, milyen a gyenge adottságú gazdaságok helyzete, ugyanakkor feltárja a falusi sportélet problémáit is.

zeley lászló hermann istvánnal, ágh attilával és sziklai lászlóval beszélget lenin és a kultúra című műsorában arról, mit örizzünk meg a múltból, mi az érték a kultúrában, mik is valóban a haladó hagyományok, breitner miklós nem vagyunk milliomosok című kétrészes közgazdasági adásában azt vizsgálja, miből tevődik össze és mekkora a nemzeti vagyon, szabad-e milliomosok módjára bánni vele. kapás irén a törvénykönyv következő adásában a foglalkozási betegségekről beszél, az ilyen esetek munkajogi, kártérítési, társadalombiztosítási, valamint vállalati tennivalóit állítja górcső alá bírósági ügyek alapján.

a csepeli kiegészítő iskola és a fémmű szoros kapcsolatot tart fenn egymással és olyan képzést nyújtanak a szellemi fogyatékos gyerekeknek, amellyel teljes értékű emberként tudnak beilleszkedni a társadalomba és a munkába. ezt nyomonza juhász judit egész emberként című riportjában.

/folyt.köv./

1/0

bb. 1. /kongresszusi.... 1. folyt./rj

kelemen kata április 24-én az üzemi demokrácia lépcsői címmel elhangzó műsorában a dorogi szénbányáknál vizsgálja az üzemi demokrácia egyetlen fórumának, a termelési tanácskozásnak az értelmét, hasznát s választ keres arra is: a bányászok valóban nem igénylik a beleszólás lehetőségét? szél julia öt emelet fölösleges fájdalom című dokumentum adásában az országos traumatológiai intézetről, ennek a munkájáról ad képet. az elsődleges mondanivaló a balesetek okának vizsgálata.

az ózdi liszt ferenc művelődési ház amatőr képzőművész körébe látogat kovács julia arcok a vásznakon című adásában. nagy piroska a műgyűjtők klubjában a nemzeti galéria és a kulturális minisztérium támogatásával tevékenykedő műgyűjtők népes táborának tagjait szólaltatja meg. osgyáni csaba tudásukat a világnak címmel lakos lajos restaurátorral beszélget, aki legutóbb etiópiában az elhanyagolt műemlékek megőrzésében vállalt szerepet. és kallódó értékekre hívhatta fel a nemzetközi közvéleményfigyelmét. /mti/

--

bb. 2. tinódi egri históriás énekei

vid/ká/rj hgy

1975. április 10.

érdekes könyv jelent meg egerben a gárdonyi géza társaság gondozásában. a kis kötet tinódi sebestyénnek a 16. századi neves lantos-énekmondó költőnek 3 egri históriás énekét adja közre, amelyből kettő, az „eger vár viadaláról szóló ének,, és az „egri históriák summája,, közismert, de a harmadik, a „varkucs tamás idején lőtt csaták egerből,, most kerül először a nagy nyilvánosság elé. az egri könyvecskéhez bevezető tanulmányt írt sugár istván, akinek „az egri vár és viadala 1552-ben,, című munkája néhány évvel ezelőtt jelent meg. a bevezető tanulmány az énekek történeti hitelességéről, forrás értékéről szól. tinódi szövege mai helyesírással, de az eredeti sajátosságok megtartásával került közlésre. a kötet szövegmagyarázatok és jegyzetek egészítik ki. szerkesztette dr. nagy sándor, a gárdonyi géza társaság ügyvezető elnöke. /mti/

--

- 2 -

bb. 3. több korszerű fonal a szocialista országokból - selyemipari választékbővítés - devizamegtakarítással

i/ol/tr/rj ie la

1975. április 10.

a magyar selyemipar, amely az idén 55-60 millió négyzetméter korszerű szövetet készít, összes alapanyagszükségletének 85 százalékát külföldről hozza be, s ebből eddig csupán tíz százalék származott a szocialista országokból. mivel a szocialista import nemcsak egyenletes jó minőséget, hanem jelentős devizamegtakarítást is biztosít, az eddiginél jóval több fonalat akarnak beszerezni a baráti országokból. erre annál is inkább szükség van, mert a magyar selyemipari vállalat az idén 25 százalékkal növeli termelését.

a vállalat most készül fel a magyar-lengyel szálcsere egyezmény alapján a következő években beérkező több ezer tonna pólészter fonal feldolgozási technológiájára. egyidejűleg tárgyalásokat kezdtek különféle fonalak behozataláról ndk-beli, csehszlovákiai és román partnerekkel. megérkeztek a mintatételek: szakmai „vizsgáztatásuk,, kipróbálásuk is megkezdődött már. csehszlovákiából üveg- és roving-fonalszállítvány érkezik, s ezek behozatalának növelésére, választékuk bővítésére öt éves szállítási szerződés megkötését tervezik. hosszabb szünet után ismét megindult a hernyóselyem - az ugynevezett grege-fonalak behozatala kinárból.

ezen kívül a tőkés országokból az idén több mint tízmillió dollárért vásárolnak alapanyagokat, ezek javarészt olaszországból, az nszk-ból, franciaországból, hollandiából, ausztriából, belgiumból és japánból érkeznek. /mti/

--

- 3 -

bb. 5. tudományos, fantasztikus hét kezdődik a tit természettudományi stúdiójában

i/nm/pá/rj hi hgy

1975. április 10.

évek óta egyre többen látogatják a tudományos ismeretterjesztő társulat bocskai uti természettudományi stúdiójában működő tudományos fantasztikus klubot. a jövőt kutatók ezúttal eddigi legnagyobb vállalkozásukra szánták el magukat: hétfőtől tudományos fantasztikus hetet indítanak a stúdió termeiben. a rendezvénytársulat alkalmat teremt a műfaj klasszikusainak számbavételére, a tudományok jövőt feltáró felfedezéseinek ismertetésére, nem utolsósorban pedig jónéhány, nagy érdeklődésre számot tartó film bemutatására is. a tudományos, fantasztikus irodalom történetét foglalja magába a nyitóelőadás, amelyben simóné avarosy éva, a panoráma könyvkiadó szerkesztője lukiánostól kezdve követi nyomon a fantasztikus irodalom alakulását.

kedden dr. ferencz csaba kandidátus pionirok és munkások a kozmoszban címmel tartja előadását, amelyben a szputnyik expedíciótól napjainkig ismerteti az űrkutatás eredményeit. ekkor vetítik az apolló 16 expedíciójáról szóló filmet. szerdán a magyar science fiction történetét foglalja össze jókai mórtól napjainkig dr. horváth árpád technikus-történész, és zsoldos péter, a magyar rádió főmunkatársa. csütörtökön a biológia és a futurologiáról dr. horváth sándor mikrobiológus, egyetemi adjunktus beszél a hallgatóságnak, amely után a szép új világ című filmet vetítik.

pénteken dr. matos lajos kutatóorvos a tudományos fantasztikum jelentkezését vizsgálja a filmművészetben. illusztrációként a bizonyos jóslatok című filmet vetítik. szombaton a „világegyetem gyermekeivel”, való kapcsolatteremtés lehetőségeiről informálja az érdeklődőket dr. balázs béla tanszékvezető egyetemi docens.

a tit tudományos fantasztikus klubja előadásain, klubdelutánjain nemcsak a tagokat látják szívesen, hanem valamennyi érdeklődőt is. valamennyi foglalkozást keddi napon 18 órakor tartják. a sci-fi klubban könyvtár is működik, ahol a témának megfelelő könyvek és folyóiratok kölcsönözhetők. munkásoknak, szakmunkás-tanulóknak ingyenes részvételt biztosítanak a bocskay uti stúdióban. /mti/

- 4 -

bb 4. operabemutató az állami déryné színházban

i nm/s gi hi hgy

1975. április 10.

jelentős vállalkozásra készül az állami déryné színház. április 11-én körmenden tartják mozart: szöktetés a szerájból című énekes játékának premierjét, amelyet kertész lászló, a színház főrendezője állít színpadra. az országot járó legnagyobb színház-társulat életében donizetti, nicolai, auber, ránci, smetana művei után most kerül sor első alkalommal mozart-alkotás előadására. a színház tudatosan vállalkozik évről-évre a zeneirodalom egy-egy klasszikusának bemutatására, hiszen olyan közönséghez viszik el a muzsikát, amely alig, vagy egyáltalán nem láthatott még zenés művet. a szöktetés a szerájból diszleteit sostarics zsuza, jelmezeit pedig rimanóczy yvonne jászai-dijas tervezte. lászló endre, illetve orosz istván dirigálásával többek között bordás dezső, zöld ildikó, vajda dezső, iván józsef, németh józsef, kálny zsuza éneklék majd a főbb szerepeket. /mti/

-.-

bb 6. átfurják a sarokbástyát - folytatják a győri vár kazamatáinak feltárását

vid.-ká gi hgy

1975. április 10.

a rába folyó és a mosoni-duna találkozásánál még ma is állnak a győri vár ősi falai. a vár alagsorának kazamatáinak feltárására az elmúlt évtizedekben több terv készült és több kísérlet is történt. az első jelentős lépés az értékes kőtár áthelyezése volt. a kőtár régi helyén működik jelenleg a város egyik közkedvelt szórakozóhelye, a vaskakas taverna.

a vár kazamatáinak feltárását most meggyorsították, az alagút-rendszert egészen a dunáig feltárják. ez a munka befejezéshez közeledik. az alagút másik ága a város felé vezet. a várnak a rába-folyó felőli oldalán lévő sarokbástyát átfurják, ezáltal ritka szépségű és érdekességű, kör alakú sétautat hoznak létre a vár alagsorában, amelyet egy-egy rövid rába, illetve dunaparti közvetlen vízparti szakasz tesz még romantikusabbá. e munkák szerves részét képezik a vár és közvetlen környéke rekonstrukciójának. /mti/

-.-

- 5 -

bb 7. közönségszolgálat a muzeumban: mikroszkópos vizsgálat, növénymeghatározás

i me/gk gi hi hgy

1975. április 10.

a természettudományi muzeum növénytárában - a városli-
geti vajdahunyad-várban - ujszerű szolgálatot szerveztek: a
látogatók élő alakban, továbbá herbáriumi lapokon, szines,
vetített képeken és rajzokon is megtekinthetik a kiállított
növényeket. sőt, különböző típusú mikroszkópokkal meg is
vizsgálhatják a növények belső szerkezetét, felületének
szabad szemmel nem látható részeit. ezen a héten az egyszi-
kü növényekkel - mint például a réti ecsetpázsit, a nyulfarkfü, a
fényperje-fajok - ismerkedhetnek meg az érdeklődők. a
jövő héten a mohafajokat, a rákövetkező héten a kék és zöld
algákat mutatják be a szakemberek. a programtól függetlenül
segítenek a látogatók által bevitt növények, például a jelen-
leg virágzó fák, cserjék, lágyszáru tavaszi virágok meghatá-
rozásában, és ismertetik a növények tartósításának módszereit.
/mti/

..-

bb. 8. zeneművek hazai ősbemutatói, népzenei majális, ének-
kari vándordíj kodály zoltán szülővárosában - elkészült a ta-
vaszi zenei hetek kecskeméti programja

vid/ká/rj hgy

1975. április 10.

kecskemét, kodály zoltán szülővárosa évenként tavaszi ze-
nei heteket, két évenként pedig nemzetközi kodály-szemináriumot
és országos népzenei találkozót rendez.

az idei zenei hetek április 21-től május 13-ig tartó prog-
ramja már elkészült. eszerint a vokális és hangszeres zene egy-
aránt pódiumot kap. a koncertekhez előadások kapcsolódnak, ame-
lyeket kiváló szakemberek tartanak bartók vonósnégyeseinek vi-
lágáról és az énekkari művészetről.

a tavaszi zenei hetek nyitó hangversenyén, április 21-én,
magyarországi ősbemutatóként felcsendül kósa györgy hajnóczy-
oratóriuma, a kecskeméti szimfónikus zenekar és a budapesti sza-
bó ferenc énekkar tolmácsolásában, kemény endre vezényletével.
a záró hangversenyen beethoven- és mozart-műveket szólaltatnak
meg a kecskeméti szimfónikusok, john mac donald, a bambergi szim-
fónikus zenekar első kürtösének, az 1974. évi prágai nemzetközi
zenei verseny győztesének közreműködésével.
/folyt.köv./

- 6 -

16

bb. 8. / zeneművek hazai... 1. folyt./rj

ezt a hangversenyt marco erede olasz karmester vezényli majd.

szintén hazai ősbemutatóként hangzik el április 28-án
tadeusz szeligowski lengyel szerző vonószekari műve. a kecs-
keméti zenei hetek vendége lesz majd a zombori szimfónikus ze-
nekari is. május 1-én népzenei majálisra kerül sor szabadtéren,
tiszakécske és nyárlőrinc együtteseinek részvételével.

a zenei programot gazdagítja az éneklő ifjúság napja áp-
rilis 27-én, amelyen kodály városának 24 iskolai kórusa mutatko-
zik be. ekkor adják át először a kecskeméti városi tanács
által alapított vándordíjat a legjobb általános iskolai ének-
karnak. az új díj a felszállott a páva című kerámiaalkompozíció,
probsztner jános kerámikusművész alkotása. /mti/

..-

bb. 9. kneb vizsgálat az üzemi és gyermekélelmezésben, a
vendéglátóiparban

i/bc/gg/rj hi hgy

1975. április 10.

hogyan érvényesülnek a korszerű táplálkozás követelményei
az üzemi és a gyermekélelmezésben, s a vendéglátó-ipar-
ban, - erre keres választ a kneb új vizsgálata. a felmérés
célja annak megállapítása, hogy az üzemi és a gyermekélelme-
zésben, a különböző jellegű vendéglátóipari üzletekben
az ételek választékában milyen arányt képviselnek a bioló-
gailag értékesebb nyersanyagokkal készültek. megvizsgálják
azt is, hogy az alkalmazott technológia mennyire szolgálja
az egészséges táplálkozást, s ennek elősegítése milyen súly-
lyal szerepel a vállalatok üzletpolitikai céljaiban. azt is
tanulmányozzák a népi ellenőrök, hogy a jelenlegi ár- és ösz-
tönző rendszer hogyan hat a korszerű választék kialakítására.

/folyt.köv./

- 7 -

10

bb. 9. / kneb... 1. folyt./rj

a vizsgálat kiterjed a kereskedelmi és a munkahelyi vendéglátóipari vállalatokra és szövetkezetekre, a gyermekélelmezési vállalatokra, illetve éttermekre, vendéglőkre, bisztrókra, a munkahelyi vendéglátó vállalatok és a gyev központi konyháira, valamint a központi termelő üzemekre, a saját kezelésű konyhakkal rendelkező gyermekintézményekre, továbbá üzemi konyhákra, ezenkívül tájékozódnak a népi ellenőrök a tartósított és hűtőiparban, valamint a zöldségtermesztésnél is.

a felmérésben a fővárosi, a bács, békés, csongrád, heves, tolna és zala megyei népi ellenőrzési bizottságok vesznek részt: a helyszíni vizsgálatra májusban kerül sor. /mti/

--

bb. 10. tuzokcsapatok borsodban

vid/ká/rj hgy

1975. április 10.

borsod megye déli, alföldi jellegű része az ország azon kevés területei közé tartozik, ahol még megtalálható a már ritkaságszámba menő tuzok. a jólfejlett pulyka nagyságu madár megtelepedett a mezőnagymihály, tiszadorogma, szentistván környéki nagykiterjedésű legelőkön, ahol mezőgazdasági gépek nem zavarják életét. a megfigyelések szerint tizennégy-huszas tuzokcsapatok vándorolnak ezeken a részeken. vadászatuk már évek óta tilos, így a mostani vadszámlálás során lassu szaporodásukat állapíthatták meg. jelenleg csaknem nyolcvan darabot tartanak nyilván ebből a nagytestű madárból, amelynek kiterjesztett szárny szélessége eléri a két és fél métert is.

a vándorló tuzokcsapatokat most különös gonddal figyelik, hogy zavartalan körülményeket teremtsenek májusi költésükre. /mti/

--

- 8 -

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

1975. április 10.

bkk. 1. gáspár sándor beszéde

i/gy/mm/rj zs

1975. április 10.

rendelkezésre bocsátjuk gáspár sándornak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a szot főtitkárának a parlamentben csütörtökön elhangzó beszédét.

keretet később adunk. a beszéd feloldásig

embargo!

x x x

bevezetőben kifejezte egyetértését a törvénytervezettel és az előadói beszédben foglaltakkal, majd így folytatta:

a dolgozók legemberibb vágyait és törekvéseit fejezi ki pártunk politikája, amikor arra törekszik, hogy betegség, megrokkánás, vagy idős kor miatt a szerszámot, a munkaeszközt letenni kényszerülő embernek és családjának megélhetése egyre magasabb szinten biztosított legyen.

ebből következik, hogy az új törvény elfogadása elsősorban nem jogi aktus. többről van szó. olyan tervezet fekszik az országgyűlés előtt, amelynek gondolatai ismét a maga valóságában mutatják a szocialista társadalom jellemvonásait. hazánkban immár három évtizede elválaszthatatlan egymástól a munkáshatalom erősödése és a dolgozó ember érdekeit szolgáló vívmányok szüntelen gyarapodása.

/folyt.köv./

- 1 -

parlament

bkk. 1. /gáspár... 1. folyt./rj

a most beterjesztett törvényjavaslat is ezt összegzi. lépésről-lépésre haladtunk előre. az ország anyagi erőihez mérten fejlesztettük, bővítettük, tökéletesítettük társadalombiztosításunkat. az emberi biztonságnak olyan rendszere alakul, formálódik hazánkban, amelyre joggal lehet büszke néplünk.

azon vagyunk, hogy rászorultságában senki se maradjon magára, hogy az öregkort mindenki számára a munkával megérdemelt nyugalom napjai jelentsék. azt akarjuk, hogy örökre száműzzük a betegséggel járó anyagi félelmet, s hogy az egészségügy fejlesztésével, a társadalombiztosítás kiszélesítésével csökkentjük, megelőzzük a betegségeket is. azon vagyunk, hogy a szociális gondoskodás továbbfejlesztésével még többet vegyen át a társadalom a családok gyermekeveléssel járó anyagi terheiből.

az egyik legfontosabb változás, hogy a jövőben minden magyar állampolgár egyformán jogosult az egészségügyi ellátásra. ennek kimondásával egészségügyi ellátásunk teljessé vált.

a mostani törvényjavaslat nagyjelentőségű intézkedése, hogy fokozatosan leszállítja a mezőgazdasági szövetkezeti tagok nyugdíjkorhatárát. megszünteti a termelőszövetkezeti tagokat megillető családi pótlék összegében ma még meglévő különbségeket, ezekkel az intézkedésekkel szövetkezeti parasztságunk társadalombiztosítási jogai azonosak lesznek a munkások jogaival.

pártunk kiemelkedő politikai jelentőségűnek tartja az intézkedéseket, amelyek elősegítik a munkásosztály és a parasztság kapcsolatainak még szorosabbá válását.

/folyt.köv./

- 2 -

hó

Lezabot

parlament

bkk. 1. /gáspár... 2. folyt./rj

tudjuk, sokan szerették volna, hogy a mezőgazdasági szövetkezeti tagok nyugdíjkorhatárát ne fokozatosan, hanem egyszerre szállítsuk le. ehhez nem a jószándék hiányzott. de meg kellett találnunk - és megtaláltuk - a realitást abban, amit szeretnénk, és abban, amire ma megvannak a lehetőségeink.

amikor a törvénytervezet e részéről szólunk, szükséges, hangsúlyozni, hogy szocialista államunknak nem ez az első intézkedése az idős szövetkezeti parasztokról való gondoskodásban. a korábbiak eredményeként már ma is több száz ezer idős, vagy rokkant parasztember kap nyugdíjat, járadékot. most ezt a gondoskodást továbbfejlesztjük.

tisztelt országgyűlés!

szocialista társadalmunkban mind teljesebben megvalósuló gyakorlat, hogy az ember értékmérője a társadalomért végzett munka. a társadalombiztosítási törvény tervezetének is alapvető célja a becsületesen végzett munkával arányos juttatások biztosítása. ez megbecsülése a munkának, fokozottabb elismerése a dolgozó embernek.

társadalmunkban minden állampolgár munkához juthat. de a munka alapján csak addig biztosított a megélhetés, amíg a dolgozó munkaképes. ezért a munkához való jogot kiegészíti az állampolgároknak a joga ahhoz, hogy anyagi ellátásban részesüljenek, ha öregek, betegek vagy munkaképtelenek lesznek.

így ha valaki ideiglenesen vagy véglegesen munkaképtelenné válik, akkor a munkához való jogát felváltja a társadalombiztosítási ellátásra irányuló jog, amelyet államunk biztosít. természetesen, hogy az, aki munkával szolgált a társadalmat, igényt tarthat a társadalom gondoskodására akkor, amikor munkaképtelenné válik, vagy megöregszik és már nem dolgozik.

/folyt.köv./

- 3 -

hó

bkk. 1. / gáspár... 3. folyt./rj

szükséges, hogy a társadalombiztosítási ellátást is nagymértékben összekapcsoljuk a munka szerinti díjazással. vannak olyan vélemények, hogy mindenkinek egyforma nyugdíjat kell adni, és hogy a munka szerinti elosztás szocialista elvét csak a bérpolitikában érvényesítsük. javasolják, hogy a nyugdíjnál az „egyenlőség”, elve érvényesüljön, azt sem kellene annyira nézni - hogy ki, hány évet dolgozott. ezeket a véleményeket mi nem fogadhatjuk el!

a társadalombiztosítási ellátás mértékének igazodnia kell ahhoz is, hogy ki milyen szakképzettséggel és milyen körülmények között dolgozott. nehéz, egészségre ártalmas vagy könnyebb munkakörben. szakképesítés nélküli vagy szakképzettséget kívánó munkaterületen. a nyugdíjak azzal, hogy igazodnak a ledolgozott évek számához és az elvégzett munka értékéhez, társadalmi igazságot fejeznek ki. ez felel meg elveinknek.

társadalmunk a lehetőségek széles körét nyitja meg a dolgozók számára a magasabb szintű képzettség, ezáltal a nagyobb kereset eléréséhez. ez nemcsak a munka során, de a társadalombiztosítási ellátásban is arányos előnyöket biztosít.

természetes, hogy a végzett munka alapján kapott bér nincs és nem is lehet tekintettel azokra a terhekre, amelyeket az egyes dolgozóknak személyes és családi körülményeik következtében viselniük kell. s nem lehet tekintettel azokra a különbségekre, amelyek a családok anyagi helyzetében így keletkeznek.

a külön terhek elsősorban a gyermekek felnevelésének költségeiből és az eltartásra szoruló más családtagokról való gondoskodásból adódnak. a többlet-terhekből származó egyenlőtlenségek jelentős részét a társadalombiztosítás hivatott csökkenteni. ez a célja elsősorban a családi pótléknak, a házastársi pótléknak és számos más társadalombiztosítási szolgáltatásnak.

/folyt.köv./

ko

bkk. 1. / gáspár... 4. folyt./rj

tisztelt elvtársak!

törvényeink lehetővé teszik, hogy meghatározott életkor elérése és meghatározott számú ledolgozott év után a dolgozók nyugdíjba mehessenek. szeretném ezuttal is hangsúlyozni, hogy a nyugdíjba menetel bizonyos életkor elérése után joga a dolgozónak, de olyan jog, amely nem kötelező.

a dolgozó ember élete folyamán nagy szakmai tudásra tesz szert. óriási érték és tapasztalat halmozódik fel egy-egy szakmunkásban, mérnökben, orvosban, pedagógusban, vagy egészségügyi dolgozóban. ha valaki munkaképes, akkor arra ösztönözzük, hogy még ne menjen nyugdíjba, még akkor se, ha elérte az ehhez szükséges életkort és ledolgozta az ehhez szükséges éveket. népgazdaságunk számára óriási értéket jelent az idős dolgozók tudása, hozzáértése és ha nyugdíjba mennek, azt bizony megérezzük. ezért törvényeink, rendeleteink tartalmazzanak bizonyos ösztönzőket arra, hogy dolgozzanak tovább az ilyen emberek addig, amíg egészségük bírja, amíg képesek munkájukat ellátni. ugyanakkor törvényeink, rendeleteink biztosítják, hogy azokkal is törődjünk, akik már elmentek nyugdíjba és foglalkoztatásukukat, felhasználva az eddig szerzett tapasztalatokat.

a nyugdíjnak megvan a maga sajátos rendeltetése életünknek abban a szakaszában, amikor már nem dolgozunk. a nyugdíj nem munkabér, és kevesebb is annál. érthető, hogy a nyugdíjasok számára gondot jelent, hogy az egyszer megállapított nyugdíj az évek során veszít vásárló erejéből. ezen változtatni kívánunk és meg fogjuk keresni a megfelelő megoldást.

/folyt.köv./

ko

parlament

bkk. 1. /gáspár... 5. folyt./nj

van egy kis réteg társadalmunkban, amely úgy jut el az öregkorhoz, úgy válik magatehetetlenné, hogy se nyugdíja, se eltartója nincs. szocialista államunk - bár szerényebb módon - róluk is gondoskodik. társadalmunknak nem lehet magára hagynia azt a munkaképtelen öreget sem, aki nem szerzett jogot a nyugdíjra. az ilyen egyértelműen szociális jellegű gondoskodásra is szükség van. szükséges az is, hogy az e fajta ellátottság is fejlődjön. de hozzá kell tennem: továbbra is kénytelenek leszünk különbséget tenni a munkával szerzett nyugdíjjogosultság és a rászorultságon alapuló szociális ellátás között.

tisztelt országgyűlés!

a társadalombiztosítás alapján nyújtott betegellátás a jövőben állampolgári jog lesz. ezzel egy csapásra még nem oldódnak meg az egészségügyi szolgáltatás meglévő és sokszor újratermelő problémái, nem szűnik meg a rendelőkintézetek és kórházak zsúfoltsága.

egészségügyi szolgáltatásunk az elmúlt évtizedekben sokat fejlődött, de még így sem képes kielégíteni a gyorsan növekvő igényeket. elsősorban azért nem, mert anyagi lehetőségeink még korlátozottak. de nehezíti a helyzetet az is, hogy gyorsan nőtt a jogosultak száma. növekedtek az igények a korszerűbb egészségügyi, gyógyászati műszerek iránt.

a társadalombiztosítási szolgáltatásokra nagy összeget fordít államunk. a növekedés üteme is figyelemre méltó, 1960-ban 11 milliárd, 1974-ben pedig 50 milliárd forintot fordítottunk e célra. a két összeg között nagyon nagy a különbség, de amit ma felhasználunk még mindig kevés, ezért a jövőben anyagi lehetőségeink arányában még többet kívánunk fordítani társadalombiztosításra.

/folyt.köv./

- 6 -

No

parlament

bkk. 1. /gáspár... 6. folyt./nj

most már a társadalombiztosításba bevont össz-lakosság érdekeit tekintve és az új igények szerint kell továbblépnünk az egészségügyi ellátás közismert gondjainak megszüntetésében, az egészségügyi hálózat fejlesztésében. sürgető feladat új kórházak építése, a meglévő kórházak korszerűsítése és felújítása, a végkép elavult kórházak szanálása, a hatékonyabb fekvő- és járóbetegellátás, a munka szerveztségének javítása és a munkaerő-gondok megoldása.

kedves elvtársak!

a társadalombiztosításnak van egy külön figyelmet érdemlő, sajátos vonása. az, hogy a társadalombiztosítás beteg, rokkant, vagy idős embereket érint. ezért ezen a területen külön jelentősége van a jogok gyors, bürokráciamentes érvényesítésének, az emberséges szónak. a betegek, a nyugdíjba készülőkké érzékenyebbek az ügyintézés formáival szemben. ezért jobban igénylik ügyeikben a szervezett segítséget, a megértő, meleg, emberi hangot. ezt az emberi hangot törvénybe foglalni nem lehet, de el lehet és el kell várni mindenképp, aki emberek ügyeit intézi, emberek ügyeiben határoz, hogy legyen megértő, figyelmes és türelmes irántuk.

a felszabadulás óta fokozatosan vontuk be a különböző rétegeket a társadalombiztosításba és ezzel párhuzamosan fejlesztettük, emeltük a szolgáltatások színvonalát. ez mind paragrafusokat igényelt. a fejlődésnek szükségszerű velejárója és egyik kifejezője is volt, hogy újabb és újabb jogszabályokat kellett kiadni. a társadalombiztosítási jogszabályok eddig bonyolultak, szerteágazóak, és ezért nehezen áttekinthetőek voltak. az élet hozta magával ezt a bonyolultságot. a törvényjavaslat most teljesen új helyzetet teremt - tiszta lapot nyit - mert a régi jogszabályokat szinte kivétel nélkül hatályon kívül helyezi.

/folyt.köv./

- 7 -

No

p a r l a m e n t

bkk. 1. /gáspár... 7. folyt./rj

a társadalombiztosítási törvény tervezete nemcsak tartalmában különbözik az eddigi jogszabályoktól, hanem nyelvében is. ez a tervezet is bizonyítja, hogy lehet világosan, szakszerűen fogalmazni még a legbonyolultabb kérdéseket is. a közérthetőség a tervezet külön erénye.

tisztelt országgyűlés!

számunkra már természetes, hogy szocialista államunk egyik alapvető feladata a dolgozók szociális, egészségügyi ellátásáról való gondoskodás. ez tehát állami feladat. de itt társadalombiztosításról van szó. a szóban is benne van, hogy ennek intézése jelentős mértékben társadalmi alapon történik. ez így helyes, és így van jól.

minden dolgozó kellően értékeli, hogy a munkás emberek százezrei, mint szakszervezeti társadalmi aktívák tanácsaikkal, ellenőrzéseikkel jobbra, gazdagabbá, emberközelibbé tették társadalombiztosításunkat. nagy emberséget tanusítva, intézik a nyugdíjba menők sokszor nagyon is bonyolult ügyeit és elviszik a betegekhez a munkahely visszaváró szavát, a dolgozóktársak együttérzését.

a beteg, az öreg, a gondokkal bajlódó ember számára különösen fontos a baráti szó, az együttérzés és az önzetlen segítség. akik ezt nyújtják, azok munkája holnap sem nélkülözhető. az ő tevékenységükben fontos biztosítékot kapunk az új törvény végrehajtásához.

tisztelt képviselőtársak!

néhány napja ünnepeltük hazánk felszabadulásának 30. évfordulóját és ezt megelőzően fejezte be munkáját pártunk XI. kongresszusa. számos alkalom volt hát arra, hogy mérlegre tegyük és értékeljük eredményeinket, meghatározzuk teendőinket. ezek között méltó helyet foglal el a ma vitatott törvényjavaslat.

az eltelt három évtized során sokat tettünk annak érdekében, hogy a dolgozó emberek igényeit egyre magasabb színvonalon tudjuk kielégíteni. az új törvény újabb előrelépést jelent az eddigiekhez képest, de mégsem tekintjük örökérvényűnek. jól tudjuk, hogy az eddigi eredmények még mindig nem olyan mértékűek, mint amilyenre szükség volna, amilyenre történelmileg vállalkoztunk.

/folyt.köv./

- 8 -

p á r l a m e n t

bkk. 1. /gáspár... 8. folyt./rj

amit eddig tettünk, ami eddig történt, arra joggal büszkék vagyunk. semmilyen tekintetben nincs szégyenkezésre okunk. most jutottunk el odáig - és ez nagy vivmány - hogy a következő években a fejlett szocialista társadalom színvonalára emeljük egész népünk szociális és egészségügyi helyzetét. megteremtjük a mainál még nagyobb biztonságot nyújtó ellátási formák egységes rendszerét, a születéstől, az élet befejezéséig.

nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy ez a törvény a legteljesebb mértékben kifejezi mai lehetőségeinket és igyekszik kielégíteni a jogos igényeket, mert általános és egységes. a benne foglaltak minden magyar állampolgár számára érvényesek. a ma és a holnap biztonságát nyújtják. igazságos és ösztönző, hiszen a végzett munkán alapszik, azzal méri a társadalombiztosítási javakat, szolgáltatásokat. csak ez felel meg a szocialista elveknek és ösztönöz a jobb munkára.

tisztelt elvtársak!

minden állampolgár élete sokoldalúan és szervesen összefonódik e törvénnyel. megvalósulásához népünk harminc éves munkája teremtett alapot. az, hogy amikor tehetünk majd újra egy lépést ezen a területen, mindannyiunk munkáján, szorgalmán mulik. és az is rajtunk mulik, hogy a most betervezett törvény a gyakorlatban is jól szolgálja a dolgozó milliók érdekeit.

amikor a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magam nevében is elfogadásra ajánlom a törvénytervezetet, ezt annak a meggyőződésemnek a tudatában teszem, hogy törvényünk tartalma méltó szocialista vivmányainkhoz és méltóképpen fejezi ki társadalmunknak az emberről való gondoskodását is - mondta felszólalása végén gáspár sándor. /mti/

--

/b

- 9 -

p a r l a m e n t

bkk. 2. megnyilt az országgyűlés tavaszi ülészsaka

t/gy/hi/mir/ré/tf/gg/gné/tm/ju/rj bs 1975. április 10.

csütörtökön délelőtt 11 órakor megnyilt az országgyűlés tavaszi ülészsaka. az ülésen részt vettek: losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, focs jeno, a minisztertanács elnöke, továbbá aczél györgy, apró antal, vgáspár sándor, lázár györgy, németh károly, sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyban helyet foglalt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselötek több vezetöje.

az ülést apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

kegyelettel emlékezett meg az országgyűlés legutóbbi ülészsaka óta elhunyt ragó antal képviselöröl, a párt és a munkásmozgalom régi harcosáról. személyében a nép és a szocializmus ügyének szerény, fáradhatatlan munkását, pártunk hűséges harcosát vesztettük el - mondotta. az országgyűlés néma felállással adózott ragó antal emlékének, amelyet jegyzökönyvben is megörökített.

ezt követöen apró antal bejelentette, hogy az elnöki tanács az országgyűlés legutóbbi ülészsaka óta alkotott törvényerejű rendeleteiröl szóló jelentését - az alkotmány rendelkezéseinek megfelelöen - az országgyűlésnek bemutatta. a jelentéést a képviselök tudomásul vették.

az elnök ezután bejelentette, hogy a minisztertanács a társadalombiztosításról, az elnöki tanács az alkotmány egyes rendelkezéseinek módosításáról törvényjavaslatot nyújtott be az országgyűlésnek. a két törvényjavaslatot előzetes tárgyalásra az illetékes állandó bizottságoknak kiadták, és az országgyűlés tagjai között szétosztották.

/folyt.köv./

11.05 rj

- 10 -

p a r l a m e n t

bkk. 2. /megnyilt... 1. folyt./rj

az országgyűlés ezután elfogadta a tavaszi ülészsak tárgysorozatát. a napirend a következö:

- 1./ a társadalombiztosításról szóló törvényjavaslat;
- 2./ a legföbbs ügyész beszámolója;
- 3./ a legfelsöbbs bíróság elnökének beszámolója;
- 4./ az alkotmány egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat

ezután a napirend szerint megkezdödött a társadalombiztosításról szóló törvényjavaslat tárgyalása. elsőként karakas lászló munkaügyi miniszter emelkedett szólásra.

tisztelt országgyűlés!

országgyűlésünk jelen ülészsakának napirendjén szereplö társadalombiztosítási törvénytervezet a felszabadulásunk 30. évfordulóját ünneplö államunk eddig elért politikai, gazdasági és társadalmi fejlődésének szemléltetö bizonyítéka.

olyan szociálpolitikai intézkedés, amely - miként a törvénytervezet 1. paragrafusa is kiemeli - a társadalom munkájában résztvevö dolgozókröl és hozzátartozóikról való sokirányu társadalmi gondoskodás eddigi eredményeinek összegezését és a népgazdaság lehetőségeihez igazodó továbbfejlesztését tartalmazza.

ez a párt xi. kongresszusán elfogadott azon határozaton alapul, amely szerint:

„tovább kell egységesíteni nyugdíjrendszerünket, csökkenteni a korábbröl megmaradt különbségeket... fokozatosan meg kell szüntetni a társadalombiztosításban még fennálló eltéréseket...

a társadalombiztosítás mai funkciója jóval szélesebb körü, mint volt 30, vagy akár csak 10 évvel ezelött is. életszínvonalpolitikai céljaink ugyanis nem valósíthatók meg fejlett társadalombiztosítási intézmény-rendszer hiányában.

/folyt.köv./
11.10 rj

- 11 -

bkk. 2. /megnyilt... 2. folyt./rj

de a gazdaságpolitika oldaláról sem nélkülözhetők azok a társadalombiztosítási intézkedések, amelyek végső soron a gazdaságépítés, a társadalmi-gazdasági haladás fontos előfeltételét jelentik.

a társadalombiztosítás a gazdasági építő munka szociális hátterét, a szociális biztonságot teremti meg a maga eszközeivel arra az esetre, amikor a dolgozók - akár ideiglenesen, akár véglegesen - kiesnek a termelő munkából.

ilyképpen a feladat az, hogy gondoskodjon a társadalom munkájában résztvevő dolgozók és hozzátartozóik ellátásáról - betegség, munkaképtelenség és öregség esetén, s javítson a gyermekes családok jövedelmi helyzetén.

bár az egyre bővülő gondoskodás forintban mérhető kiadást jelent az állam költségvetése számára, hatása azonban - a dolog természeténél fogva - pénzügyi mutatókkal önmagában nem jellemezhető.

az is nyilvánvaló, hogy a korszerű társadalombiztosítási rendszer a hatékony termelés, a népgazdaság növekedése szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hiszen a termelés emberi oldalától van szó.

a termelőberendezések működtetéséhez szükséges munkaerő biztosításához, a dolgozó emberek élet- és munkakörülményeinek rendszeres javításához járul hozzá.

a szociálpolitika súlypontját alkotó társadalombiztosítás így - a gyakran hallott hibás felfogással ellentétben - nem a gazdasági élettől elkülönülő, valamiféle „jóléti”, intézmény, hanem a jövedelem-elosztás rendszerébe épülve, szerves része a szocialista társadalompolitika egészének.

igazolja ezt az, hogy jelenleg a lakossági jövedelmek mintegy 30 százalékát a pénzügyi és természetbeni társadalmi juttatások alkotják. ezen belül a legnagyobb tételt a társadalombiztosítási ellátások jelentik - mutatott rá a miniszter, majd a társadalombiztosítási rendszer felszabadulás óta elért fejlődéséről beszélt, s hangsúlyozta:

míg 1938-ban és 1946-ban a lakosoknak csupán egyharmada részesült valamilyen társadalombiztosítási ellátásban, addig ma gyakorlatilag mindenki részese a juttatásoknak, aki munkaviszonyban állt vagy áll.

/folyt.köv./

11.15 rj

bkk. 2. /megnyilt... 3. folyt./rj

a fejlődés mutatója az is, hogy a társadalombiztosító társunk kiadásai az elmúlt 15 évben megnégyszereződtek; ma már évi 42 milliárd forintot, a nemzeti jövedelem több mint 8 és fél százalékát teszik ki. ennek az összegnek több mint a felét az 1 millió 700 ezer nyugdíjasként folyósítják, ezt követően a családi pótlék és táppénz jelenti a legnagyobb tételt a pénzügyi juttatások között.

a népesedéspolitikai céljaink elérését szolgálja az anyasági, a terhességi- és gyermekágyi segély, valamint a gyermekgondozási segélynek a világon szinte egyedülálló intézménye. jellemző például, hogy e juttatásban a bevezetés évében 34 ezer, jelenleg pedig már mintegy 230 ezer édesanya részesül.

a társadalombiztosítási juttatások differenciált rendszere a nem kívánatos életszínvonalbeli egyenlőtlenségeket is igyekszik mérsékelni. ezzel a munka szerinti jövedelem-elosztás szocialista elvének érvényesülését segíti elő.

tisztelt országgyűlés!

népköztársaságunk alkotmánya kiemeli az öregség, betegség és munkaképtelenség esetére szóló anyagi ellátáshoz való jogot. ezt a magyar népköztársaság állama a társadalombiztosítás keretében biztosítja, a mindenki által tapasztalható tervszerű, arányos fejlesztés útján.

az alapvető jogszabályok megalkotására az 1955-1970. évek között különböző időpontokban került sor. ezek alkalmával a szolgáltatások egységes rendszerének fokozatos kialakítása és a magasabb színvonalu ellátás elérése volt a cél. a fokozatos fejlesztés a jövőben is jellemezni fogja a társadalombiztosítást, de annak rendszere ma már hosszú távra szólóan szilárdnak tekinthető.

alapvetően ez a körülmény indokolta a kodifikálást; azt, hogy sor kerülhet egységes társadalombiztosítási törvény megalkotására, azaz lényegében az intézmény átfogó újraszabályozására és továbbfejlesztésére.

/folyt.köv./

bkk. 2. /megnyilt... 2. folyt./rj

de a gazdaságpolitika oldaláról sem nélkülözhetők azok a társadalombiztosítási intézkedések, amelyek végső soron a gazdaságépítés, a társadalmi-gazdasági haladás fontos előfeltételét jelentik.

a társadalombiztosítás a gazdasági építő munka szociális hátterét, a szociális biztonságot teremti meg a maga eszközeivel arra az esetre, amikor a dolgozók - akár ideiglenesen, akár véglegesen - kiesnek a termelő munkából.

ilyképpen a feladat az, hogy gondoskodjon a társadalom munkájában résztvevő dolgozók és hozzátartozóik ellátásáról - betegség, munkaképtelenség és öregség esetén, s javítson a gyermekes családok jövedelmi helyzetén.

bár az egyre bővülő gondoskodás forintban mérhető kiadást jelent az állam költségvetése számára, hatása azonban - a dolog természeténél fogva - pénzügyi mutatókkal önmagában nem jellemezhető.

az is nyilvánvaló, hogy a korszerű társadalombiztosítási rendszer a hatékony termelés, a népgazdaság növekedése szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hiszen a termelés emberi oldaláról van szó.

a termelőberendezések működtetéséhez szükséges munkaerő biztosításához, a dolgozó emberek élet- és munkakörülményeinek rendszeres javításához járul hozzá.

a szociálpolitika súlypontját alkotó társadalombiztosítás így - a gyakran hallott hibás felfogással ellentétben - nem a gazdasági élettől elkülönülő, valamiféle „jóléti” intézmény, hanem a jövedelem-elosztás rendszerébe épülve, szerves része a szocialista társadalompolitika egészének.

igazolja ezt az, hogy jelenleg a lakossági jövedelmek mintegy 30 százalékát a pénzügyi és természetbeni társadalmi juttatások alkotják. ezen belül a legnagyobb tételt a társadalombiztosítási ellátások jelentik - mutatott rá a miniszter, majd a társadalombiztosítási rendszer felszabadulás óta elért fejlődéséről beszélt, s hangsúlyozta:

míg 1938-ban és 1946-ban a lakosoknak csupán egyharmada részesült valamilyen társadalombiztosítási ellátásban, addig ma gyakorlatilag mindenki részese a juttatásoknak, aki munkaviszonyban állt vagy áll.

/folyt.köv./

11.15 rj

bkk. 2. /megnyilt... 3. folyt./rj

a fejlődés mutatója az is, hogy a társadalombiztosító társunk kiadásai az elmúlt 15 évben megnégyszereződtek; ma már évi 42 milliárd forintot, a nemzeti jövedelem több mint 8 és fél százalékát teszik ki. ennek az összegnek több mint a felét az 1 millió 700 ezer nyugdíjasnak folyósítják, ezt követően a családi pótlék és táppénz jelenti a legnagyobb tételt a pénzügyi juttatások között.

a népesedéspolitikai céljaink elérését szolgálja az anyasági, a terhességi- és gyermekágyi segély, valamint a gyermekgondozási segélynek a világon szinte egyedülálló intézménye. jellemző például, hogy e juttatásban a bevezetés évében 34 ezer, jelenleg pedig már mintegy 230 ezer édesanya részesül.

a társadalombiztosítási juttatások differenciált rendszere a nemkívánatos életszínvonalbeli egyenlőtlenségeket is igyekszik mérsékelni. ezzel a munka szerinti jövedelem-elosztás szocialista elvének érvényesülését segíti elő.

tisztelt országgyűlés!

népköztársaságunk alkotmánya kiemeli az öregség, betegség és munkaképtelenség esetére szóló anyagi ellátáshoz való jogot. ezt a magyar népköztársaság állama a társadalombiztosítás keretében biztosítja, a mindenki által tapasztalható tervszerű, arányos fejlesztés útján.

az alapvető jogszabályok megalkotására az 1955-1970. évek között különböző időpontokban került sor. ezek alkalmával a szolgáltatások egységes rendszerének fokozatos kialakítása és a magasabb színvonalu ellátás elérése volt a cél. a fokozatos fejlesztés a jövőben is jellemezni fogja a társadalombiztosítást, de annak rendszere ma már hosszú távra szólóan szilárdnak tekinthető.

alapvetően ez a körülmény indokolta a kodifikálást; azt, hogy sor kerülhet egységes társadalombiztosítási törvény megalkotására, azaz lényegében az intézmény átfogó újraszabályozására és továbbfejlesztésére.

/folyt.köv./

bkk. 2. /megnyilt...4. folyt./rj

karakas lászló a továbbiakban kitért arra, hogy a sok jogszabály az ellátások terén az egységességre törekedett, maga a szabályrendszer azonban mégsem volt egységes.

biztosítási ágazatonként tagozódott, és az egyes ellátási formákat az egymást követő változásoknak megfelelően, a különböző szintű jogszabályok többszörösen is szabályozták. mind-ezek mellett a különböző területeken és időpontokban alkotott többszáz szabály szinte áttekinthetetlené vált. mindenképpen szükséges az eddigiek helyett egy összefoglalt, könnyen kezelhető törvény, amelyben nemcsak a szakemberek, hanem mindenki kiismerheti magát. az érintettek könnyen tudomást szerezhetnek az őket megillető jogokról és az azok érvényesítésével kapcsolatos kötelezettségeikről.

rámutatott, hogy a törvényszerkesztési munka szempontjából meghatározóak voltak a felszintű párt és állami határozatok. magát a fejlesztést, a további fejlődés irányát pártunk kongresszusa határozta meg, a társadalmi gondoskodás fokozásának, a szociálpolitikai ellátások javításának, és a társadalombiztosításban meglévő különbségek és eltérések megszüntetésének igényével.

a munkaügyi miniszter ezután szólt a törvénytervezet néhány konkrét rendelkezéséről is.

nyugdíjrendszerünk egységessé válik. a jelenlegi három különböző nyugdíjskála helyett sikerült olyan mértékszabályt kialakítani, amely senkinél sem jár szerzett jog megsértésével. majdnem mindenkinél a maival azonos vagy kedvezőbb mértékek alapján állapítja meg a nyugdíjat.

jelenleg a munkások és alkalmazottak öregségi nyugdíja 10 évi szolgálati idő esetén az átlagkereset 22 százaléka; 25 évi szolgálati idővel eléri a kereset 62.5 százalékát.

a mezőgazdasági szövetkezeti tagok esetében 10 évi szolgálati időnél az átlagjövedelem 33 százaléka, 25 évi szolgálati idővel pedig 63 százaléka.

/folyt.köv./

11.40 rj

- 14 -

bkk. 2. /megnyilt...5. folyt./rj

az új, egységes skála és mértékszabály szerint munkás-, alkalmazott-, termelőszövetkezeti tag öregségi nyugdíja 10 évi szolgálati idő esetén egységesen a kereset, illetve jövedelem 33 százaléka.

ez a 25 év megszerzéséig évenként 2 százalékkal, 26-32 év után 1-1 százalékkal, 33-42 évek után 0,5 százalékkal emelkedik.

a nyugdíj maximuma a kereset 75 százaléka, ami 42 évi szolgálati idővel érhető el.

e szabályok révén a mainál kedvezőbb helyzetbe kerülnek az alacsony szolgálati idővel rendelkező munkások és alkalmazottak, valamint a hosszú, általában 35 évnél magasabb szolgálati időjű biztosítottak.

megemlítem, hogy nyugdíjrendszerünknek továbbra is szerves része a korhatáron túliak munkában maradására ösztönző nyugdíjpótlék.

ez a fizikai munkásoknál, 3-4 évi korhatáron túli munkával az átlagkereset 95 százalékának megfelelő nyugdíj elérését teszi lehetővé, ami gyakorlatilag azonos vagy magasabb a nyugdíjazáskori keresetnél.

a nyugdíjskála és mértékszabály egységesítése mellett - a xi. pártkongresszus határozatának végrehajtásaként - egységes lesz a nyugdíjra jogosító korhatár is.

a törvényjavaslat a mezőgazdasági szövetkezeti tagok öregségi nyugdíjkorhatárát 1976. január 1-től kezdődően évente 1-1 évvel leszállítja, s a korhatár 1980. január 1-vel azonossá válik a bérből- és fizetésből élő dolgozók nyugdíjkorhatárával, azaz nőknél az 55 - férfiaknál a 60. életévvel.

/folyt.köv./

11.45 rj

- 15 -

parlament

bkk 2. / megnyilt... 7. folyt./-ju

ezzel összhangban természetesen módosul a mezőgazdasági szövetkezeti tagok özvegyeinek állandó özvegyi nyugdíjra jogosító korhatára is.

pártunk és államunk következetesen arra törekszik, hogy a munkában elfáradt idős emberek anyagi biztonságban éljenek, és a társadalom hasznos, megbecsült tagjainak érezzék magukat.

ismeretes, hogy a már megállapított és folyósított nyugellátásokat eddig is több esetben emeltük.

a nyugdíjak vásárló értékének megóvása mellett, továbbra is fontos célkitűzés a régi és új nyugdíjak szintjének közelítése, és az egyéb szociális ellátásra jogosultak jövedelmi körülményeinek javítása.

ezért az 1971. előtt megállapított alacsony összegű nyugellátásokat és egyes szociális ellátásokat - mint például a hadirokkantak-, hadiözvegyek- és hadiárva járadékát, valamint a rendszeres tanácsai szociális segélyeket, az átmeneti segélyeket, a rendszeres szociális járadékokat - 1975. július 1-től ismét emeljük.

ez a lakosság 10 százalékát, a nyugdíjasok, járadékosok kétharmadát közvetlenül érinti.

az elmúlt évek intézkedéseiben érezhetővé vált, hogy mind nagyobb megbecsülés övezi a dolgozó nőket, az édesanyákat, és a társadalomnak azokat a tagjait, akik gyermekeket nevelnek.

a törvénytervezet biztosítja, hogy a jövőben a családi pótlékot valóban az kapja meg, aki a gyermeket ténylegesen gondozza, eltartja.

/ folyt. köv./

parlament

bkk 2. / megnyilt ... 8. folyt./-ju

ez kizárja majd az a visszaságot, hogy a szülő tartási kötelezettségének - ha gyermeke ellátásáról más gondoskodik - az államtól, a társadalomtól kapott családi pótlékkal tegyen eleget.

más szóval: a családi pótlékot ezen túl a gyermeket gondozó - a tartásdíjon felül kapja!

változást jelent még, hogy

- az árvaellátás korhatára 19-ről 25 évre emelkedik, ha az árva felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanul,

- a korhatáron felüli özvegy, házasságkötés esetén is megtartja özvegyi nyugdíját,

- a nevelőszülő is jogosult lehet szülői nyugdíjra.

a miniszter ezután a törvényjavaslat előkészítő munkálatairól beszélt s megállapította:

a tervezetet egészében is, egyes kérdéseket részleteiben is, az illetékes állami és társadalmi szervek, valamint szervezetek megvitatták, értékelték és egyetértettek vele.

tisztelt országgyűlés!

a teljességre törekvés nélkül kívántam általános képet adni az eredményekről, a végzett munkáról, a lehetőségekről, amelyet a törvényjavaslat fejez ki.

felhívom a figyelmet arra, hogy a törvényjavaslat keretei nem fogják át - de nem is foghatják át - a teljes szociális ellátás körét. néhányról már említést tettem. ezek sorát meg folytathatnám a gyermekintézmények, az étkeztetési-, utazási kedvezmények, az egészségügyi ellátás, illetve az azokhoz nyújtott állami hozzájárulások, - a tanulók, a fiatal házások segítésének említésével.

/ folyt. köv./

bkk 2. / megnyilt ... 9. folyt./-ju

a társadalombiztosítás és az azon túlmenően nyújtott ellátás rendszerét egészíti ki a vállalati, munkahelyi, illetőleg tanácsi gondoskodás.

ezek közül is kiemelkednek a többgyermekes családokról, a csökkent munkaképességűekről és a nyugdíjas dolgozókról való gondoskodás.

államunk e téren eddig is sokat tett és a jövőben is mindent megtesz. emellett azonban nem nélkülözhető - sőt elvárt -, hogy a társadalom egyes tagjai a családokban és a különböző kollektívákban is megtegyék kötelezettségüket.

e téren ugyanis meghatározott felelőssége és kötelezettsége van a gyermekeknek a szüleik, nagyszüleik, nevelőik iránt, és megfordítva, a szülőknek, nevelőknek a gyermekek tekintetében. végül, valamennyiünknek - szocialista hazánk vonatkozásában.

Lehetséges, hogy a gondoskodás adott esetben vagy körülmények között nehézséget jelent. mégis megtisztelő és jogosan elvárt emberi kötelezettség ezek teljesítése.

ugy gondolom, valamennyiünk örömeire szolgál az, hogy a mi szocialista társadalmunk tagjainak többségére ez az emberiség a jellemző, amelynek anyagi feltétel-rendszerét, államunk mindenké számára biztosítja.

szükség van helyi megoldásokra, kezdeményezésekre, társadalmi összefogásra, aminek ma is nap mint nap tanúi lehetünk.

rámutatott a miniszter, hogy az egységesítés és a más megfontolásokból eldöntött fejlesztések fokozatosan, évről évre növelik kiadásainkat. a növekvő kiadásokhoz szükség van anyagi eszközeink növelésére is. ez szabta meg a jelenlegi fejlesztés kereteit is. a törvényjavaslat előkészítői és az azt tárgyaló fórumok nagy figyelemmel voltak arra, hogy a szükséges anyagi források - termelékenyebb, hatékonyabb, fegyelmezettebb munkával, belső tartalékaink feltárásával és hasznosításával, gazdaságunk szerkesztésének a szükségletekhez igazodó átalakításával, tervszerű belső- és külső gazdasági együttműködéssel - megteremtődjenek. a törvényjavaslat ebben az értelemben a jövőbeli jobb és több munka előlege is, e munka pedig egyben biztosítja a törvény érvényesülését.

/ folyt. köv./

bkk 2. / megnyilt ... 10. folyt./-ju

a társadalombiztosításról szóló törvényjavaslatot nagy felelősséggel, és azzal a határozott meggyőződéssel terjesztem elő, hogy elfogadása és végrehajtása - a pártunk xi. kongresszusán hozott határozatok céljainak megfelelően - hiven szolgálja majd dolgozó népünk jólétét és felemelkedését.

karakas lászló expozéja végén a minisztertanács nevében kérte, hogy az országgyűlés a törvényjavaslatot - a jogi-, igazgatási- és igazságügyi-, valamint a szociális- és egészségügyi bizottság által javasolt módosításokkal vitassa meg és fogadja el.

ezután dr. pesta lászló, az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának elnöke, a törvényjavaslat előadója kapott szót.

- nagy jelentőségű témáról, gondosan előkészített törvényjavaslatról tanácskozik az országgyűlés - mondotta bevezetőben. a demokratizmussal párosult hozzáértő, lelkiismeretes munka tükröződik az előterjesztésben, ismételten bizonyítva, hogy a társadalombiztosítás társadalmi és gazdasági életünkben rendkívül fontos szerepet tölt be, szocialista államunknak a dolgozók érdekeit szolgáló egyik alapvető intézménye lett. a törvényjavaslat előkészítése, a társadalombiztosítás jogi szabályozása valóban méltó a téma nagy politikai, társadalmi, gazdasági és erkölcsi jelentőségéhez - mondotta, majd arról a nagy érdeklődésről szólt, amellyel - más állami, társadalmi szervekhez hasonlóan - a parlament szociális és egészségügyi bizottsága a törvényjavaslat sorsát kezdettől végigkísérte.

- esztendőnkön át nyomon követtünk a társadalombiztosítással összefüggésben minden egészségügyi és szociálpolitikai kérdést, intézkedést és azok eredményeit, tanulmányoztuk a továbbfejlesztést célzó koncepciókat - mondotta. megemlítette, hogy a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának meghívására alkalmuk volt ellátogatni váci uti új székházukba, ahol megtekinthették a szot, a szakszervezetek, a társadalombiztosításban dolgozó aktivisták felelősségteljes munkáját, az ügyvitelgépesítés eddigi eredményeit és - jövőjét is, amikor az állampolgárok, milliónyi dolgozó ügyeinek a korábbi hosszúságú és bonyolult intézése gyorsabb, egyszerűbb lesz.

/ folyt. köv./

bkk 2. / megnyilt ... 11. folyt./-ju

a továbbiakban utalt az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának, valamint a szociális és egészségügyi bizottságának legutóbb megtartott együttes ülésére, ahol a képviselők - sok gyakorlati tapasztalat birtokában - számos kérdést, javaslatot, sőt módosítást is felvetettek. az ülésen teljes volt az egyetértés abban, hogy a törvényjavaslat minden szempontból kiváló alkotás. nagy érdeke, hogy nemcsak a közvetlen feladatokat, hanem a távolabbi tennivalókat is figyelembe veszi, a gondoktól nemcsak a ma érdekeltjeit, de a holnap gondviselőit is meg akarja kimélni. a törvény és a hozzá csatlakozó végrehajtási rendeletek az eddigi számtalan jogszabály és eljárási szokás dzsungelében nem egyszerűen utválgást jelentenek, hanem egyben a társadalombiztosítás rendszerének magasabb fokra emelését, az országunkban végbe ment gazdasági, társadalmi fejlődés színvonalához igazítását is célul tűzik.

- a törvény szövege világos és érthető - mondotta-, mindenki különösebb segítség nélkül, sajátmaga is kiolvashatja belőle jogait és teendőit, a fontosabb társadalombiztosítási juttatásokat akár számszerűen is megtalálhatja benne. a közérthető magyarázat különösen fontos, hiszen a társadalombiztosítás szolgáltatásaira mindenkinek élete minden szakaszában szüksége lehet.

az előadó felhívta a figyelmet a törvénynek arra a szakaszára, amely szerint a társadalombiztosítási feladatokat ellátó szerv a hozzá forduló biztosítottak jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatja, igényének érvényesítéséhez segítséget nyújt. hozzáfűzte: ez a tájékoztatás szélesebben kibővíülhet, hatékonyabbá válhat, ha abban nemcsak a társadalombiztosításban közvetlenül érdekelt szervek, de minden mozgalmi és egyéb információs szerv is részt vesz. ez annál inkább fontos, mert a társadalombiztosítási törvény minden bizonnyal a legszélesebb körű érdeklődést váltja majd ki. érthetően, hiszen nem kisebb dologról van szó, mint szocialisra rendszerünknek arról a kimagasló vívmányáról, hogy nemcsak lehetőséget nyújt minden embernek a boldogulásra, hanem baleset, betegség esetén, illetve idős korban is biztosítja mindenkinek számára - az ország fejlettségi színvonalának és anyagi erejének megfelelően - a kielégítő társadalombiztosítási ellátást.

végezetül kérte az országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot vitassa meg és fogadja el.

ezután szünet következett.

/ folyt. köv./

bkk 2. / megnyilt ... 11. folyt./-ju

szünet után varga gábornénak, az országgyűlés alelnökének elnökletével folytatódott a tanácskozás. napirend szerint megkezdődött a társadalombiztosítási törvényjavaslat feletti vita. a vita első felszólalója gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára volt.

gáspár sándor beszédét mai bkk 1-es kiadásunkon közöltük. a beszédre a következő javításokat adjuk:

- a beszéd harmadik bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ,, ... valóságában mutatják a szocialista társadalom legfőbb jellemvonásait. hazánkban...,,

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó szava helyesen: ,, ... gyarapítása.,, / ,, gyarapodása.,, helyett./

az 1. folytatás második sorában a szöveg helyesen: ,,...Lé-
pésről-Lépésre haladunk előre.,,

az 1. folytatás harmadik bekezdésének második sorában a szöveg helyesen: ,, ... leszállítja a mezőgazdasági termelő-
szövetkezeti tagok...,,

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 3.-4. sorában a szöveg helyesen: ,, ... amelyet államunk mindenkinek számára biztosít.,,

a 3. folytatás első bekezdésének második-harmadik sorában a szöveg helyesen: ,,... szerinti díjazással. voltak olyant
vélemények, és vannak is, hogy mindenkinek...,,

ugyanennek a bekezdésnek a 6. sorában a szöveg helyesen: ,, ... elve érvényesüljön, s azt sem...,,

/ folyt. köv./

13.55/ju

parlament

bkk.2. / megnyilt ... 12. folyt./-ju

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó sora helyesen:
,, ... ezeket a véleményeket természetesen a tervezetben
nem érvényesíthettük!..

a 3. folytatás 2. bekezdésének utolsó sorában a szöveg
helyesen: ,, ... ez felel meg szocialista elveinknek. és gon-
doljuk, ez így igazságos.,,

a 4. folytatás első bekezdésének ötödik sorában a szöveg
helyesen: ,,... után joga van a dolgozóknak, de olyan...,,

ugyanebben a folytatásban a 2. bekezdés 9. sorában a szö-
veg helyesen: ,, ... mennek, azt bizony társadalmunk megérzi.
ezért...,,

ugyane folytatás utolsó bekezdésében a 4. sorban a szöveg
helyesen: ,,... gondot jelent, különösen az életkor növekedésével,
hogyan az egyszer...,,

az 5. folytatás 2. bekezdésének 2. sorától a szöveg helye-
sen: ,,... ezzel egycsapásra még nem oldottunk meg mindent, ami
az egészségügy területén előttünk áll. nem szűnik meg...,,

ugyanennek a folytatásnak utolsó bekezdésében a harmadik sor-
ban a szöveg helyesen: ,,... 1974-ben pedig csaknem 50 milliárd

forintot...,,

a 7. folytatás 2. bekezdésének utolsó mondata ,, ez így
helyes, és így van jól.,, törlendő!

a 7. folytatás 5. bekezdésének utolsó előtti sorától a
szöveg helyesen: ,, ... helyet foglal el a vitatott törvényja-
vaslat, és az abban foglaltak végrehajtása.,,

/ folyt. köv./

14.15/ju

- 22 -

parlament

bkk 2. / megnyilt ... 13. folyt./-ju

a 8. folytatás első bekezdésének 5. sorában a szöveg he-
lyesen: ,,... népünk szociális és egészségügyi ellátását. megte-
remtjük...,,

a 8. folyt. 3. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:
,,... az, hogy mikor tehetünk...,,

a 8. folytatás utolsó bekezdésében a 2. sor helyes szö-
vege: ,,... bizottsága és a magyar szakszervezetek nevében is...,,

e javításokkal az embargót f e l o l d j u k !

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitás a mai bkk. 2. /megnyilt./ számú hírünkre.

felhívjuk a szerkesztőségek figyelmét, hogy a bkk. 2-es hírünk
folytatás-számolásában /a lap felső szélén/ elírás történt, az
5-ös után a 7-es folytatáásszámot írtuk, a 6-os kimaradt. a szöveg
és a lap alján az oldalszámolás azonban folyamatos és helyes.

kérjük tehát, hogy a 16. oldalon a 7. folytatás számot 6-osra,
a 17. oldalon a 8. folytatáásszámot 7-esre, a 18. oldalon a 9-es foly-
tatást 8-asra, a 19. oldalon a 10-es folytatáásszámot 9-re, a 20. olda-
lon a 11. folytatáásszámot 10-esre javítani sziveskedjenek.

x x x

gáspár sándor után bojtor miklós emelkedett szólásra:
/folyt.köv./
14.23 rj

- 23 -

5

bkk. 2. /megnyilt... 14. folyt./rj

bojtor miklós /szabolcs megye 8. vk./, a balkányi álla-

mi gazdaság igazgatója aláhuzta: az állampolgároktól csak akkor várható el, hogy jogaikat helyesen gyakorolják és kötelességeiket teljesítsék, ha a jogszabályok megismerésének feltételeit is biztosítjuk. az eddigi társadalombiztosítási jogszabályok azonban erre nem adtak lehetőséget. a fejlődéssel együtt járt újabb és újabb módosítások, kiegészítések a paragrafusok olyan halmozát hozták létre, amelyben gyakran a társadalombiztosítási szakemberek sem tudtak egykönnyen eligazodni. a dolgozók körében ez bizonytalanságot, elégedetlenséget váltott ki, annak ellenére, hogy a módosítások éppen az ő szociális ellátásuk javítására és a róluk való fokozottabb gondoskodásra születtek.

a képviselő ezután elmondotta, hogy az ipar és a mezőgazdaság szocialista szektorainak fejlődése kedvezően hatott a szociális ellátás alakulására. szabolcsban például a sajátjogu biztosítottak száma az elmúlt 25 évben több mint négyszeresére növekedett, a társadalombiztosítási juttatások összege pedig tavaly már megközelítette az 1,8 milliárd forintot. igen nagyjelentőségű szociális vívmánynak tartják azt is, hogy a kötelező betegségi és a nyugdíjbiztosítás ma már - a munkaviszonyban álló dolgozókon kívül - az ipar szövetkezetek, a mezőgazdasági tsz-ek tagjaira, a kisiparosokra, kereskedőkre, azaz a társadalom minden dolgozó rétegére kiterjed. ez fontos alapfeltétele az egységes rendszerű juttatásoknak és a magasabb színvonalu ellátás kialakításának.

bojtor miklós felhívta a figyelmet arra, hogy az utóbbi években feltűnő mértékben emelkedik a táppénzesek aránya. ez azonban csak részben írható a foglalkoztatottság növekedésének, a nők nagyobb arányu munkavállalásának és a munkaértalmak mezőgazdasági üzemekben tapasztalható szaporodásának rovására. a szabolcs megyei tapasztalatok szerint elég gyakori a visszaélés társadalombiztosítási rendelkezésekkel. a képviselő javasolta, hogy az egészségügyi minisztérium dolgozzon ki hatékonyabb módszereket a táppénzes fegyelem megszilárdítására.

/folyt.köv./

14.30 rj

- 24 -

bb 11. új szálloda, motel győr-sopron megyében

vid/um ká hgy

1975. április 10.

növekszik a turisták érdeklődése győr-sopron megye iránt. a megyei idegenforgalmi hivatal ezért átfogó fejlesztési terv megvalósításához kezdett. a mosonmagyaróvári városközpontban még az idén átadják a minerva motelt. a motelt házigyári elemekből építik és alapjait már lerakták. ugyancsak az idén kezdődik egy korszerű turistaszálló építése sopron belvárosában. ez a szálló jövőre enyhít sopron szállodai gondjain. a pannonhalmi vár tövében lévő egykori általános iskolát is turistaszállóvá alakítják át. kényelmes faházakkal - 96 hellyel - bővítik a győri kempinget is és fejlesztik a fizetővendég-szolgáltatást. a fertő-tó menti községekben. /mti/

-.-

bb 12. fizikai dolgozók nyerték az „alkotó ifjúság”, pályázat első díjait az orosz lányi szénbányáknál

vid/um ká hgy

1975. április 10.

a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny nagy lendületet adott az orosz lányi szénbányáknál az „alkotó ifjúság”, mozgalomnak. mintegy 30 százalékkal több pályamű érkezett, mint tavaly és a tervezettnél több, összesen 11 díjat osztottak ki. a pályázatban való részvételre legjobban mozgósító kisz-alapszervezeteket is megjutalmazták.

a bíráló bizottság megállapítása szerint a pályamunkák között számos olyan értékes témájú szakdolgozat található, amelyek alkalmazásával nemcsak üzemi, de vállalati szinten is érdemes foglalkozni. örvendetes az is, hogy jelentősen növekedett a pályázó fizikai dolgozók száma és az első három helyezett is fizikai dolgozó.

az első díjat hanzlik pál és hanzlik jános, a központi műhely műszerészei nyerték. a két fiatalember a frontfejtésekben már eddig is alkalmazott hangosító berendezések helyett még biztonságosabb, kisebb helyet elfoglaló, teljesen integrált áramkörű berendezést tervezett és szerelték fel a 22-es aknában. jellemző az ujtó testvérpár érdeklődésére, hogy most idegen nyelveket is tanulnak, hogy még több híradástechnikai újdonsággal ismerkedhessenek meg.

/folyt.köv./

- 9 -

7.53/um

920g

bb. 17. kambodzsai köszönet a népfrontnak

il hgy

1975. április 10.

a kambodzsai nemzeti egységfront központi bizottsága és a kambodzsai népi fegyveres erők táviratban mondtak köszönetet a hazafias népfront országos tanácsának a két szervezet megalakulásának 5. évfordulója alkalmából küldött üdvözlétért. „köszönetünket fejezzük ki a kambodzsai nép igazságos harcához nyújtott támogatásukért,, - hangsúlyozta többek között a távirat./mti/

--

bb. 18. ifjúsági barátság vonattal a szovjetunióban

il hgy

1975. április 10.

csütörtökön hazaérkezett az a 300 fiatal, akik az állami ifjúsági bizottság, a kisz, a szot, a tot és az mszbt szervezésében a szovjetunióban jártak. a 10 napos utazáson munkás- és parasztszülők gyermekei, valamint pályakezdő fiatal szakmunkások vettek részt, olyanok, akik mind a munkában és a tanulásban, mind a társadalmi munkában kiemelkedtek. a barátság vonat résztvevői megismerkedtek moszkva nevezetességeivel, résztvettek ifjúsági nagygyűléseken, csoportos gyárlátogatásokon, baráti találkozókon ismerkedtek a szovjet fiatalok életével. képviselőiket fogadták a komszomol központi bizottságában is./mti/

--

bb. 19. mircea moisa

il hgy

1975. április 10.

a kolozsvári román operaház magánénekeسه szerdán este budapestre érkezett, április 11-én pénteken az erkel színház don carlos előadásán 11. fülöp szerepében lép fel./mti/

--

- 12 -

10.35/11

10.50g

bb. 20. gyermekhalált okozott a felrobbant lövedék

il hgy

1975. április 10.

seregélyes község területén egy második világháborúból visszamaradt tüzéségi lövedéket a gyerekek megpróbáltak szét-szerelni, s eközben felrobbant, barna györgy 15 éves iskolai tanuló, olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.
/mti/

--

bb. 21. hazaérkezett mongóliából a népfront és a béketanács küldöttsége

il ká

1975. április 10

harmati sándornak a hazafias népfront országos tanácsa elnöksége tagjának, az országos béketanács alelnökének vezetésével csütörtökön reggel hazaérkezett ulan-bátorból a népfront és a béketanács küldöttsége, amely a mongol barátsági és békeszervezetek szövetsége, valamint a mongol békevédelmi bizottság meghívására néhány napos hivatalos látogatást tett mongóliában. a magyar delegáció tárgyalásokat folytatott a két ország társadalmi szervezetei közötti együttműködés további kiszélesítéséről. a küldöttséget hazaérkezésekor a ferihegyi repülőtéren dr. molnár béla, a hnfot elnöksége tagja, az országos tanács titkára fogadta./mti/

--

- 13 -

12.50g

bb. 22. országos diákköri konferencia sopronban

vid il kz 1975. április 10.

a xii. országos tudományos diákköri konferencia élelmi-szeripari és fagazdasági szekciójának háromnapos ülése csütörtökön kezdődött sopronban. a házigazda, a soproni erdészeti és faipari egyetem mellett az ország valamennyi agrártudományi egyeteme és mezőgazdasági főiskolája képviselteti magát együttesen több mint 300 küldöttel. a konferencián több mint 100 szakdolgozatot ismertettek és vitatnak meg./mti/

--

bb. 23. magyar-osztrák vízügyi tárgyalások győrről

vid il kz 1975. április 10.

a szombathelyen szerdán befejeződött osztrák-magyar vízügyi tárgyalások csütörtökön győrről folytatódtak. az osztrák-magyar vízügyi albizottság tagjai és szakértői a hét végéig tartó tárgyalások során a fertő-tó vízháztartásával kapcsolatos közös vizsgálatokat értékelik. megvitatják továbbá az ikva folyó árvízének biztonságos elvezetését szolgáló terveket, meghatározzák az 1976. évi közös érdeklő munkák ütemét és programját. a tárgyalások a jövő héten ausztriában folytatódnak és fejeződnek be./mti/

--

bb. 24. időjárásjelentés

il hgy 1975. április 10.

a meteorológiai intézet jelenti április 10-én 12 órakor

szeles, hűvös idő

az elmúlt 24 óra folyamán olaszország északi része felett ciklon alakult ki. az említett ciklon keleti oldalán, dél felől enyhe levegő áramlik kelet-európa felé, ugyanakkor a nyugati oldalán hideg levegő érkezik nyugat- Európán át az alpok és a kárpátok vidéke fölé.
/folyt.köv./

- 14 -

14⁰⁰g

bb. 24./időjárás folyt./il

a két levegőfajta találkozásánál nyugat- Európában szórványosan havazik, közép- Európában, valamint a balkán-félszigeten és olaszországban többfelé esik az eső. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence nagy részének időjárását a hűvös, nedves levegő határozza meg.

hazánkban szerdán az észak-nyugati megyékben borult, vagy erősen felhős volt az ég, máshol 4-11 órán át sütött a nap. az észak-nyugati és az északi megyékben többfelé volt eső, zápor. a lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem érte el a 4 mm-t. a hőmérséklet napközben az erősen felhős helyeken csak 9-12, az ország többi részén 13-20 fokig emelkedett. csütörtök hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 0-9 fokig hűlt le a levegő. délelőtt általában borult idő volt. többfelé esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken 4-10, a tiszántúlon 11-16 fok között váltakozott. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 11,9 fok volt, a százéves átlagnál 2,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 mm mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: erősen felhős idő, sokfelé ismétlődő eső, zápor, keleten néhány helyen zivatar. a hegyekben havas eső, esetleg hózápor. időnként élénk, helyenként erős délkeleti, déli, a dunántúlon északnyugatra, északra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 8-13 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig: tulnyomóan felhős, szeles idő, ismétlődő esőkkel. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 1-6, a legmagasabb nappali hőmérséklet 10-15 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 274 cm./mti/

--
- 15 -

14⁰⁰g

bb. 25. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

il se

1. a rádió politikai adásai
2. históriás énekek
3. slávyemipari választék
4. bemutató a déryné színházban
5. tudományos fantasztikus hét a tit-ben
6. a győri vár helyreállítása
7. közönségszolgálat a muzeumban
8. zenei hetek
9. kneb vizsgálat
10. tuzokok borsodban
11. új szálloda győr megyében
12. pályadijkiosztás orosz lányban
13. üzemcsarnok
14. mesterséges tó zalában
15. kísérletek keszthelyen
16. primőrök
17. kambodzsai köszönet a népfrontnak
18. barátság vonat
19. kolozsvári operaénekes
20. világháborús lövedék robbant
21. hazaérkezett harmati sándor
22. diákköri konferencia
23. magyar-osztrák vizügyi tárgyalás
24. időjárás
25. hírjegyzék

--

bb. 26. szombathelyi kiállítás moszkvától

vid kz/il hgy

1975. április 10.

„moszkva, a szovjetunió fővárosa,, címmel nyílt kiállítás csütörtökön a szombathelyi tanárképző főiskolán. a budapesti nemzeti galéria után vidéken első ízben mutatják be a nagyszabású tárlatot. ez alkalomból v. g. szergejev, a budapesti szovjet kultúra és tudomány házának igazgatója előadást tartott a hétmillió lakosú szovjet fővárosról és a szovjetunióról./mti/

--

- 16 -

14⁰⁰g

dbb. 27. sok a fürt a hajtatott homoki szőlővesszőkön - felkészültek a helikopteres növényvédelemre

vid kz/il hgy

1975. április 10.

bács-kiskun megye együttesen 55 000 hektár szőlőültetvényén befejezéshez közeledik a metszés. a szakemberek szerint a rüggek termőképessége jó, az előhajtatott vesszőkön egy-egy rügy két fürtöt is takart. a továbbiakban az időjárásról és a növényvédelmen mulik majd, hogy a jó termés kilátásból jó termés legyen. éppen ezért megkezdődtek az előkészületek a kártevők elleni védekezésre. a nagyüzemi szőlőtáblák mintegy ötven százalékat helikopterekről permetezik. már most kijelölik a repülési sávokat és az üzemanyagotöltő helyeket. az eddigi tapasztalatok szerint az egy hektárra jutó permetezési költség helikopterrel sem sokkal több, mint a földi növényvédelemé. ugyanakkor a légi védekezés hatékonyabb és kevesebb élőmunkát igényel./mti/

--

bb. 28. a hónap kiállításán: „ az újjáépülő magyarország krónikása „

i mepf/szö il hgy

1975. április 10.

a magyar nemzeti múzeum „a hónap kiállításán,, sorozatban, szombattól zádor istvánnak, az újjáépítés krónikásának grafikáit mutatja be; a felszabadulást követő építkezéseket, a nagy szocialista létesítmények születését, az üzemi termelést, a népnevelő, ismeretterjesztő munkát tükröző rajzokat. mintegy 60 alkotást láthatnak az érdeklődők a magyar nemzeti múzeum, és a szolnoki damjanich jános múzeum gyűjteményéből./mti/

--

bb. 29. irodalmi est a fáklya klubban

i ro /mm/szö/il hgy

1975. április 10.

„hogy vagy?...,, címmel harminc esztendő körüli költők műveiből rendez ünnepi estét az irodalmi színpad pénteken 7 órakor a fáklya klubban. a költészet napját köszöntő műsorban - amelyet gelléri ágnes szerkeszt és gáspár jános rendez - baka istván, bella istván, kiss anna, nyerges andrás, sárándi józsef, szepesi attila, utasi józsef és veres miklós verseit adják elő. közreműködik benedek miklós, káldy nóra, pálos zsuzsa, papp jános, somhegyi györgy, székhelyi józsef, szücs ildikó, vallai péter, vogt károly és akorong együttes./mti/

--

- 17 -

14¹⁰g

bb. 30. tovább vizsgálják a balatoni halpusztulás okait -
sajtótájékoztató a mém-ben

t kf/s ie/il hgy

1975. április 10.

a balatoni halgazdasági fonyódo telepének dolgozói február 2-án kisebb halpusztulást észleltek balatonboglár és bélatelepe között. a halelhullás ingadozó mértékben egész februárban, sőt márciusban is folytatódott, március 5-től a pusztulás a fonyódi hajókikötő és a balatonmária közötti mintegy 12 kilométer hosszúságú, 1 - 1,5 kilométer szélességű parti sávra tolódott. március 16-19. között tetőzött a halpusztulás, amely ezután már lényegesen csökkent, március végén meg is szűnt, s megindult az érintett terület benépesülése. a halpusztulás, - bár jóval kisebb mértékű volt, mint a 10 évvel ezelőtti -, súlyos károkat okozott.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium csütörtöki sajtótájékoztatóján dr. Kovács Imre főosztályvezető elmondta, hogy a 25-30 nap alatt elhullott és megsemmisített halak mért és becsült mennyisége 400-500 mázsára tehető, ami a balaton állományának 1 - 1,5 százalékát jelenti. a főosztályvezető beszámolt arról, hogy a halgazdaság a pusztulást az elhullás kezdetén azonnal jelezte. ennek alapján széleskörű vizsgálatot indítottak. a vízminőségi felügyelet laboratóriumi a ettől kezdve fokozottabban, gyakrabban és részletesen ellenőrizték a jelzett partszakaszon mind a balaton, mind a tóba ömlő vizek minőségét. a vizsgálatokba bekapcsolódott az országos állategészségügyi intézet, az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet, a mém növényvédelmi központja, az mta tihanyi biológiai intézete és a duna kutatóállomás, a vízgazdálkodási tudományos kutató intézet, a területileg illetékes közegészségügyi és járványügyi állomás. a vizsgálatokat kiterjesztették a veszélyeztetett területek vizére, iszapjára elhullott halaira. a különböző szervek, sok esetben párhuzamos vizsgálatai lényegében azonos eredményre vezettek, a halpusztulás okaira azonban egyelőre nem tudnak egyértelmű választ adni.

megállapították például, hogy az adott térségben az oxigén-viszonyok kedvezőek voltak. a tóba torkolló patakok, csatornák és a balaton vizének vizsgálata a térségre általában jellemző értékeket mutatta.

/folyt.köv./

- 18 -

13.40/il

14²⁰g

bb. 30./tovább1. folyt./il

a toxikus anyagok kimutatását célzó vizsgálatok is negatív eredményt adtak. mikrobiológiai vizsgálatokkal megállapították, hogy a balaton adott térségében észlelt rendkívüli plankton színeződést a kedvező időjárási viszonyok között erőteljesen megindult ugynevezett vízvirágzás, a nagy mennyiségben elszaporodott kovaalgák okozták. a megvizsgált halakon vírus, baktérium, parazita betegséget, fertőzöttséget nem észleltek. tüzetesen megvizsgálták a halakat a növényvédőszer maradvány szempontjából is, de a mért értékek nem haladták meg a balaton más területén élő, egészséges állatokban található mennyiséget. az érintett területről gyűjtött, bódult állapotban lévő és felfordult halak viszont a síófoki és a tihanyi vízben néhány nap alatt magukhoz tértek. az érintett partszakasz vizgyűjtő területén folytatott hatósági vizsgálat rendkívüli területszennyeződést nem állapított meg.

a halpusztulást kiváltó okot, vagy okokat eddig nem tudták kellően tisztázni, ezért az említett szervek tovább folytatják a vizsgálatokat annak érdekében, hogy a tudományos összefüggések alapján meghatározhassák a tennivalókat, elejét vehessék a hasonló eseteknek.

x x x

a vizsgálatba bekapcsolódott egyik kutató intézetnek, a magyar tudományos akadémián a tihanyi biológiai kutatóintézetnek igazgató-helyettese, dr. Pónyi Jenő a vizsgálatok eddigi eredményeiről az alábbi nyilatkozatot adta az mti munkatársának.

- az 1965-ös halpusztulás már erőteljes figyelmeztetés volt a lakosoknak, akik felelősek e táj környezetének védelméért -.

a halaknál mérgezési tüneteket tapasztaltunk, a kimutatható mérgező mennyisége azonban nem olyan nagy, hogy emberre - fogyasztás esetén - veszélyes lenne, sőt az egyes egyedekben kimutatható dózisok még a hal közvetlen elpusztításához sem elegendőek.

/folyt.köv./

- 19 -

14²⁵g

bb. 30./tovább2. folyt./il

hozzá kell fűzni, valószínűleg nem egyetlen felelőtlen esetről, hanem folyamatokról és biológiai összefüggésekről van szó. Korábbi vizsgálataink azt mutatták, hogy a káros idegen anyagok megtalálhatók a halak testében. a balaton élővilágából tehát nem tűnt el nyomtalanul a korábbi szennyeződések hatása.

- a mostani sajnálatos halpusztulás okait nehéz lenne konkrétan meghatározni. olyan tényezők is közrejátszhatnak, hogy a vízhez kötődő mérgek a tél végén, vagy tavasszal jobban megviselik a halakat. a szennyező anyagok eredetét, valamennyi fajtáját még a gázkromatográfiás laboratóriumokban sem lehet tökéletesen kimutatni.

- a halpusztulás hosszas folyamata, földrajzi behatárolhatósága rendkívül sokat mond. a terület pontosan egybeesik a nagyberekki lápvidékkel. itt átlagban 3-4 méteres tőzegréteget találunk, amely nem képes megkötni a kémiai anyagokat. feltehető, hogy a tavaly októberben kezdődött és hetekig tartó nagy esőzés hatására feltöltődött a lápvidék szivacs-hozhasonlítható tőzegrétege, s később ez a talajvíz a beléje került szennyező, mérgező anyagokkal együtt a fonyódi és a kereszturi nagyárokra függetlenül - beszivárgott a tóba. szembejött kimutatható, hogy először a partoknál tanyázó halfajták pusztultak el, s csak hetek múltán érte el a mérgező zömében nyílt vizeken tartózkodó fogas-süllöt.

felhívom a figyelmet arra is, hogy sok helyen az ésszerű takarékoság határait jóval túllépő adagokat használnak műtrágyából. körültekintő és megfontolt gazdálkodásra van szükség a balaton vízgyűjtő területén. néhány ember felelőtlenége is jóvátehetetlen károkat okozhat. ezért mintaszerű környezetvédelmi munkára, a legkülönbözőbb szervek és eltérő foglalkozású emberek összefogására van szükség a balatontól 15-20 kilométerre lévő területeken és gazdaságokban is - fejezte be nyilatkozatát dr. pónyi jend./mti/

--

- 20 -

14.00/il

lh³⁰g

bb. 31. napirenden az egészségügyi intézmények vezetése, országos tanácskozás szolnokon

vid kz/il hgy

1975. április 10.

országos tanácskozás volt csütörtökön szolnokon a magyar kórház szövetség vezetési és szervezési szakbizottsága rendezésében. a napirendjén az egészségügyi vezetési színvonal, vezetési követelményei szerepeltek. a tanácskozáson több mint száz kórházigazgató, intézményvezető és főorvos vett részt. /mti/ **intézményvezetési kérdései,**

--

bb. 32. halálos közlekedési balesetek

k don/f/szö/il hgy

1975. április 10.

a 15. kerületi hevesi gyula utca és páskomliget utca kereszteződésében budai illés 46 éves budapesti gépkocsivező személygépkocsijával összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője, cserép károly 41 éves segedi művezető olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálatok szerint a baleset oka: budai illés nem adott elsőbbséget a motorkerékpárosnak. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

a 16. kerületben a viii. utca 57. számú ház előtt egy személygépkocsi elütötte a 46 éves borbély józsef görbeházi gépkezelőt, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint borbély józsef szabálytalanul, figyelmetlenül lépett az uttestre. a baleset körülményeinek tisztázására tovább folyik a vizsgálat.

a vi. kerületben a váci ut és az élmunkás hid torkolatánál a 14-es jelzésű villamos halálra gázolta a 70 éves lantos lajos budapesti nyugdíjast. mint eddig megállapították, az idős férfi figyelmetlenül lépett a sínekre. a vizsgálat még folyamatban van.

/folyt.köv./

- 21 -

15⁰⁰g

bb 32./halálos folyt./11

dabas határában rizmajer istván 77 éves dabasi nyugdíjas kerékpárjával nem adott elsőbbséget és elgázolta egy személygépkocsi. az idős férfi olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt./mti/

--

.bb. 33. major tamás estje

i nn/szö/11 hgy

1975. április 10.

pénteken este 8 órakor rendezi meg a fészek-esték sorozat keretében a fészek művészklub major tamás estjét „1945-1975,, találkozások, élmények, emlékek,, címmel./mti/

--

bb. 34. szakmát tanulhatnak a kismamák

vid 11 hgy

1975április 10.

találkozóra hívták meg csütörtökre^a nyirbátori auróra cipőgyár gyermekgondozási szabadságon lévő dolgozóit. ezuttal hangzott el az a figyelemreméltó bejelentés, mely szerint szakmai tanfolyamot szerveznek a megfelelő iskolai képzettséggel rendelkező kismamák részére. ezeken az érdeklődők a szülési szabadság ideje alatt szakmukás bizonyítványt szerezhettek, s az ennek megfelelő magasabb fizetéssel kezdenek majd a szabadság letelte után munkájukat./mti/

--

bb. 35. befejeződött az országos anyagellátási és készletgazdálkodási konferencia

vid 11 hgy

1975. április 10.

csütörtökön a szolnoki sziglieti színházban megtartott plenáris üléssel befejeződött az országos anyagellátási és készletgazdálkodási konferencia.

/folyt.köv./

14.15/11

15¹⁰g

- 22 -

bb. 35./befejeződött folyt./11

a háromnapos tanácskozáson ehangzott előadások és felszólalások alapján 11 pontos ajánlás készült az illetékes szervek részére. ez - az anyagfelhasználás csökkentés és tervszerű készletgazdálkodás érdekében - állást foglal többek között a kgst ilyen problémákkal foglalkozó munkabizottságban kidolgozott jó módszerek fokozott hasznosítása mellett javasolja továbbá a másodanyagok felhasználási arányának növelését, valamint azt, hogy az anyag- és műszaki ellátással foglalkozók szakmai képzésének követelmény rendszerét központilag dolgozzák ki. a konferencia állásfoglalása szerint a takarékos, korszerű anyag- és készletgazdálkodás csakis a vállalati gazdálkodás egész rendszerének korszerűsítésével oldható meg./mti/

--

bb. 36. lodongijn rincsin látogatása a kiskunsági állami gazdaságban

vid gö/11 hgy

1975. április 10.

Lodongijn rincsin, a mongol népköztársaság külügyminisztere és kísérete csütörtökön apajpusztára, a kiskunsági állami gazdaságba látogatott útjára elkísérte rácz pál külügyminiszterhelyettes kádas istván, a magyar népköztársaság ulanbatori nagykövete, és bamdarijn dügerszüren a mongol népköztársaság budapesti nagykövete.

a vendégeket az állami gazdaság vezetői fogadták, majd paukovits istván igazgató adott tájékoztatást a mezőgazdasági nagyüzem munkájáról, eredményeiről. elmondotta, hogy a 13 000 hektáros gazdaság növénytermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkozik.
/folyt. köv./
14.40/11

23 -

bb. 36./Lodongijn folyt./11

a gazdaságnak a fővároshoz való közelsége a szarvasmarhatelesztés fejlesztését követeli. jelenleg 730 tehénük van, évi tejátlaguk 4436 liter, s ezzel az ország állami gazdaságai között az első helyen állnak. a tervek szerint ez az ágazatot még tovább fejlesztik, s új szakosított telep építésével évente 5 millió liter tejet termelnek mad. ezenkívül 2600 állat-állományu juhászattal rendelkeznek, viziszárnycs telepükön évente félmillió pecsenyekacsát nevelnek, sertés-tenyésztésükből pedig 55-60 vagon húst szállítanak a kereskedelemnek. jelentős ágazatuk még a lótenyésztés, amelynek állománya a furioso és az angol non-star keresztezésből származó magyar félvérfaftából áll. az állami gazdaság öt éve nyereséggel gazdálkodik.

a tájékoztató után a vendégek megtekintették a gazdaság több üzemeát./mti/

--

bb. 37. magyar napok stockholmban

i kf il hgy

1975. április 10.

stockholm egyik legelegánsabb éttermében a restaurant maximban április 14-25. között magyar gasztronómiai napokat rendez a hungária szálloda és étterem vállalat a malév és a sas légitársasággal közösen./mti/

--

bb. 38. vasárnap nem közlekedik a budapesti sétahajó

il ie il hgy

1975. április 10.

a mahart közli, hogy április 13-án, vasárnap a budapesti sétahajó menetrendszerinti járatai műszaki-technikai okok miatt elmaradnak./mti/

--

14.50/11

- 24 -

bb 39. tizenöt nap évvégi részesedés a vasutnál

i kf/mné gi ie hgy

1975. április 10.

minden korábbinál nagyobb szállítási feladatokat oldott meg a máv a múlt évben. a rendkívüli magas fuvarozási igényeket a kapacitás és a létszámhiány miatt csak a vasutasok erőfeszítésével, az intenzitás fokozásával, a tényleges munkaidő növelésével tudták kielégíteni. a vasutasok áldozatos munkájának nagy része van abban, hogy a máv jól zárta az 1974. évet, növekedtek gazdasági eredményei, ezt az 1974. évi bérszínvonal tervezettnél nagyobb növelésével és a magasabb részesedéssel „honorálták”, a máv vezetői.

a múlt évi eredmények alapján - az előző évi 184.8 millió forinttal szemben - 15 napi bérnek megfelelő 233.4 millió forint évvégi részesedést fizettek ki a máv-nál. a vasutigazgatóságok átlagosan 14.3, a járműjavítók 18.1, az építési főnökségek 16 napi bérnek megfelelő részesedést kaptak. /mti/

--

bb 40. kollégiumot avattak pécssett

vid.-kz gi hgy

1975. április 10.

pécssett csütörtökön kollégiummá avatták a pollack mihály műszaki főiskola hallgatóinak ezer szünetes otthonát. az ünnepi

kollégiumi ülésen részt vett dr. nagy józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a baranya megyei pártbizottság és lukács jános, a pécsi városi pártbizottság első titkára, horváth lajos, a baranya megyei tanács és wieder béla, a pücs városi tanács elnöke, sarkadi nagy barna, a kisz baranya megyei bizottsága és komlódi józsefné, a kisz pécs városi bizottsága első titkára. az oktatási minisztérium nevében kanczler gyula főosztályvezető méltatta az 1970-ben alakult diákkotthon működését és a nevelő-képző munkában elért kiváló eredményeket, amelyekkel az intézmény kiérdemelte a megtisztelő kollégium címet.

hagyományteremtő kezdeményezés született az ünnepélyen: a pollack mihály kollégium tiszteletbeli tagjává fogadott több olyan párt-, állami- és ifjusági vezető, aki különösen sokat tettek a műszaki főiskoláért és kollégiumért. /mti/

--

15,40/gi

- 25 -

bb 42. tanácskozás a duna komplex hasznosításáról

sl/pf gi ie hgy

1975. április 10.

a duna-rajna-majna csatorna építésének befejező szakasza tette időszerűvé a magyar hidrológiai társaság csütörtöki ülését, amelyen osztrák vízügyi szakemberek tartottak előadásokat a dunai vizlépcső-rendszer kialakulásáról. a magyar szempontból is fontos és sok tapasztalatot adó ülésen résztvett dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, dr. julius kar professzor, az osztrák vizgazdálkodási szövetség elnöke és roland bucksch al-elnök.

a technika házában tartott értekezleten négy szakmai előadás hangzott el az ausztriai vizlépcsők építésének tapasztalatairól, az új építési eljárásokról, a villamos erőművek korszerű gépészeti megoldásairól.

a hidrológiai társaság rendezvényén elmondották, hogy a már működő osztrák dunai erőművek az ország teljes villamosenergia termelésének 15 százalékát adják és a legújabb vizlépcső 1975. évi üzembe helyezésével ez az arány 20 százalékra növekszik, így a dunai államok között ausztria áll az élen az egy főre jutó vízenergia-termelésben.

az előadásokat követő konzultációkon is sok szó esett a duna nemzetközi hasznosításáról, a közös vizlépcsők építésének cél-szerűségéről és gazdaságosságáról. jó példa erre az nszk-osztrák együttműködéssel létrehozott jochenstein-passaui, és a román-jugoszláv együttműködéssel megépített vaskapui vizlépcső sikeres megvalósítása. a közeljövőben elkészülő duna-rajna-majna csatorna - mint a 13 országot érintő, két tengert összekötő egységes európai víziutrendszer legfontosabb része - sürgetően veti fel a duna teljes hosszában a komplex hasznosítás kérdését. a már meglévő és tervezett vizlépcsőkkel - ulmtól sulináig - 48 vízierőmű és duzzasztó működik majd a folyón. a duna komplex hasznosításának fontos része a magyar-csehszlovák együttműködéssel tervezett gabcsikóvó-nagymarosi vizlépcsőrendszer, amely hazánkat bekapcsolja az európai víziut-rendszer vérkeringésébe. jelenleg magyarország a vízerőhasznosítás szempontjából a harmadik kategóriába sorolható az európai államok között. ausztria helyezése ilyen szempontból jóval előnyösebb - első, illetve második kategória -, s ez első-sorban természeti adottságainak, másrészt az adottságok jó és korszerű kihasználásának köszönhető.

az osztrák dunai vizlépcsők építésének korszerű műszaki-technikai megoldásai a magyar szakemberek számára is sok hasznos tapasztalatot jelentettek a hidrológiai társaság csütörtöki ülésén.
/mti/

16,05/gi

- 26 -

bb 41. napirenden a szakosított állattenyésztő telepek hatékonysága - országos tanácskozás egerben

vid kz bh hgy

1975. április 10.

a szakosított állattenyésztő telepek hatékonyabb kihasználását sürgették azon az országos tanácskozáson, amelyet csütörtökön nyitott meg egerben dr. németh lajos, az országos állattenyésztési felügyelőség főigazgatója. az országos szarvasmarha- és sertésenyésztési program időarányos végrehajtásának tapasztalataival foglalkozó tanácskozáson egyébként hangoztatták, hogy az utóbbi években az állattenyésztést dinamikus fejlődés jellemzi, különösen a sertésállomány növekedett ugrásszerűen. országsszerte nem kevesebb, mint 280 szakosított sertéstelep és mintegy négyszáz tehenészeti telep épült. a kialakításukra együttesen mintegy husz milliárd forintot költöttek. e nagyszabású beruházások hatékonysága azonban nem kielégítő. a korszerű szakosított telepek mindössze csak 71 százalékos arányban vannak benépesítve, és az alkalmazott módszerek sem minden esetben megfelelőek. különös ellentmondás-ként van olyan korszerűen berendezett szarvasmarha telep az országban, ahol a tejhozam alacsonyabb az országos átlagnál. a tanácskozáson éppen ezért előtérbe helyezték a legjobb módszerek összeegyeztetésének, elterjesztésének a fontosságát.
/mti/

--

bb 43. a volán ajándéka a 30 éves taxi-utasoknak

i kf mné bh hgy

1975. április 10.

a volán taxikon utazók április 4-én egy, a felszabadulás 30. évfordulóját méltató, üdvözlőkártyát kaptak a gépkocsi-vezetőkről. a kártya másik oldalán a vállalat kérte azokat az utasokat, akik 1945. áprilisában születtek, keressék fel a volán-tourist központját, ajándékban részesülnek.

az ajándéktárgyakat csütörtökön dr. tóth mihály, a volán-tourist igazgatóhelyettese kis ünnepségen adta át 60 megjelent 30 éves taxi-utasnak./mti/

--

- 27 -

vbb 44. jugoszláv személygépkocsi súlyos balesete
s bh hgy 1975. április 10.

kecskeméten medurics milenko 24 éves áruház vezető, jugoszláv állampolgár személygépkocsijával az utkanyarban áttért a baloldalra és villanyoszlopnak ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi utasa beljanski jasa 28 éves

jugoszláv állampolgár olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a másik utast moldovanov radoslav 25 éves, jugoszláv állampolgárt súlyos, a gépkocsi vezetőjét pedig könnyű sérüléssel szállították kórházba. a vizsgálat folyamatban van./mti/

--

bb 45. köszönetnyilvánítás
k szö bh hgy 1975. április 10.

köszönetünket fejezzük ki mindazon párt-, állami-, és társadalmi szerveknek, elvtársaknak, barátoknak és volt harcostársaknak, akik fodor gyula elhunytja alkalmából kifejezett részvétnyilvánításukkal, illetőleg a temetésen való részvételükkel mélységes fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

a gyászoló család

/mti/

bb 46. elfogadták az interelektro első szakosítási javaslatait - hazaérkezett prágából dr. heiczmann jános

t sz pf ie bh hgy 1975. április 10.

csütörtökön hazaérkezett prágából a dr. heiczmann jános miniszterhelyettes vezette kohó- és gépipari delegáció, amely résztvett az interelektro nemzetközi szervezet tanácsának 4. ülésén.

/ folyt. köv./

- 28 -

16.00 bh

bb 46. / elfogadták ... folyt./ bh

az integrációs szervezetben együttműködő kgst országok képviselői, ezuttal első ízben fogadtak el szakosítási javaslatokat, több mint 10 gyártmány-csoportban. a két- és többoldalú megállapodásokat várhatóan a következő hónapokban írják alá. az erőáramu ipari szakosítási szerződések között a kábelgyártást, a nagyfeszültségű készülékek és a transzformátorok gyártását érintik, - az együttműködésben a magyar ipar is ki-
veszi részét.

többek

az ülésen jóváhagyták az 1985-ig terjedő időszak fejlesztési irányait, eszerint egységesítik az erőáramu nagyberendezések jelentős hányadát, köztük a turbógenerátorokat, egyes nagyfeszültségű kapcsolókat, néhány transzformátor típus-sorozatot, valamint a középteljesítményű motorokat.

az interelektro ülésén a tagországok képviselői létrehoztak egy műszaki bizottságot, amely a jövőben összefogja a távlati fejlesztéseket és a kutató munkát. ebben a munkában szinte egész iparunk résztvállal, köztük a villamosipari kutató intézet, a ganz-mávg és a villamos berendezés- és készülék művek.

a tagországok elhatározták azt is, hogy a szervezet két új munkacsoportja a világítástechnikai berendezésekkel s a félvezetővel működő eszközökkel foglalkozik majd./mti/

--

bb 47. tovább bővül az együttműködés - befejeződött a magyar-olasz elektrokémiai kollokvium

vid kz bh hgy 1975. április 10.

csütörtökön befejeződött a veszprémi egyipari egyetemen rendezett magyar-olasz elektrokémiai kollokvium. a háromnapos eszmecsere 17 előadás hangzott el, az elektrokémiai korrozio, az elektrokémiai kinetika és az elektrokémiai analitika témakörében. ez a tanácskozás az első értékelő fóruma volt annak a hároméves együttműködésnek, amely a veszprémi vegyipari egyetem, valamint a ferrarai tudományegyetem és a sienai tudományegyetem kémiai intézete között létrejött.

az együttműködés keretében sor került a kutatók cseréjére, közös publikációra és együttes kutatásra is. a veszprémi tanácskozáson most elhatározták, hogy tovább bővítik az együttműködést és elsősorban a közös kutatások számát növelik, főleg az elektrokémiai korrozio témakörében./mti/

--
- 29 -

1615 bh

bb 48. gépbemutató a kukoricatáblán - folytatódtak az agrártudományi napok bábolnán

vid kz bh hgy

1975. április 10.

csütörtökön tovább folytatódott a bábolnai mezőgazdasági kombinátban az országos érdeklődéssel kísért komárom megyei agrártudományi napok eseménysorozata. a háromnapos tanácskozáson azzal foglalkoznak, hogy a fejlett ipari környezet hogyan hat a mezőgazdaság iparosodására, és hogyan alakulnak az ipar- és a mezőgazdaság közvetlen termelési kapcsolatai.

ezen a napon a műtrágya- és növényvédőszer-gyártás, kutatás és fejlesztés volt a fő téma. az előadások zömét a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet szakemberei tartották. megkezdődött az ipari üzemek beszámolója is. a tatabányai szénbányák szakemberei azokat a vállalat által gyártott szennyvíztisztító berendezéseket ismertették, amelyeket már az élelmiszergazdaság is egyre szélesebb területen alkalmaz.

a tanácskozás résztvevői megtekintették bábolnán a kukorica, a komáromi állami gazdaságban a cukorrépa-termesztés legmodernebb gépsorát. bábolnán azon a táblán rendezték a bemutatót, ahol már 17 éve termesztik monokulturában a kukoricát. itt láthatták a szakemberek a rendszer számára gyártott legújabb magyar géptípusokat, köztük például a vetőgépet, a vetésellenőrző monitorokat./mt1/

--

bb 49. pedagógiai napok komárom és pest megyében

ö vid kz bh hgy

1975. április 10.

pedagógiai napok kezdődtek csütörtökön komárom és pest megyében. a komárom megyei pedagógiai napok keretében a pedagógia szinte minden ágában rendeznek tanácskozásokat. csütörtökön a szakmunkásképzés színvonalának a növelése került napirendre. mint pápai béla, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetője bevezető előadásában hangoztatta, a jövőben számos szakma - a betanított és segéd munkások rovására - a mainál lényegesen több szakmunkást igényel majd, sok helyen a technikusok szerepét is a szakmunkások veszik át és speciális képzésű szakemberekre lesz majd szükség a bonyolult berendezések karbantartásához is.

a pest megyei megnyitó a várossá nyilvánításának 900. évfordulóját ünneplő vacott zajlott le. ott dr. kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője tartott előadást a közoktatáspolitikai határozat végrehajtásának tapasztalatairól és a párt xi. kongresszusának határozatáról.

/folyt. köv./

- 30 -

bb 49. /pedagógiai napok.../ folyt bh

a következő napokon előadások hangzanak el többek között az iskolára való előkészítés, feladatairól, a középfokú oktatás korszerűsítésének terveiről, a kisz és az uttorócsapatok szerepe a felnövő nemzedék közéletiségre nevelésében, valamint a permanens művelődésről. ezen kívül ismertetik a szentlőrinci kísérleti általános iskola tevékenységének eddigi tapasztalatait./mti/

--

bb 57. kádár jános fogadta a mongol külügyminisztert

t don szö bh la

1975. április 10.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön a központi bizottság székházában fogadta lodongijn rincsin, a mongol népköztársaság külügyminiszterét.

a szívélyes, baráti hangulatu találkozón jelen volt puja frigyés külügyminiszter, kádas istván, hazánk ulánbátori nagykövete, valamint bamdarijn dügerszüren, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

bb 52. fiatal iparművészek tárlata nyiregyházán

vid kz bh hgy

1975. április 10.

hét fiatal, pályakezdő iparművész - gerle margit keramikus, golarits erzsébet és molnár mária kézfeszítő és nyomottanyag-tervező, pérely zsuzsa és szabó mária gobelin és szőnyegtervező, rácz gábor porcelántervező és szücs farkas lászló ötvös - munkáiból nyílt kiállítás csütörtökön a nyiregyházi benczur gyula teremben. a tárlat április 24-ig tart nyitva./mti/

--

bb 54. felmentés

k pf szö bh hgy

1975. április 10.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa gyenes andrás rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, érdemeinek elismerése mellett felmentette a magyar népköztársaság berlini nagykövetségének vezetésére kapott megbízatása alól./mti/

--
- 31 -

bb 50. sajtótájékoztató a magyar nyelv hetéről

t nm/s gi szö hgy

1975. április 10.

kilencedik alkalommal rendezzi meg a tudományos ismeretterjesztő társulat a magyar nyelv hetét. az idei rendezvénysorozat küszöbén csütörtökön a kossuth klubban sajtótájékoztatót tartottak, amelyen Lőrincze Lajos, a tit országos magyar nyelvi választmányának elnöke elmondta, hogy a magyar nyelv hetének szervezésében a tit és a magyar tudományos akadémia anyanyelvi bizottsága mellett a megyei /és fővárosi/ tanácsok művelődésügyi osztályai, a közművelődési intézmények - könyvtárak, üzemi és termelőszövetkezeti művelődési otthonok - egyre szélesebb köre vesz részt, felismerve, hogy mindenfajta művelődés alapfeltétele a megfelelő anyanyelvi kultúra megteremtése, a nyelvi kifejezőképesség társadalmi méretű csiszolása.

a hagyományoknak megfelelően a magyar nyelv hete ugynevezett „központi”, rendezvényére évente más-más megyeszékhelyen kerül sor - a program országos jellegének hangsúlyozása érdekében. az 1975. évi központi rendezvényeket debrecenben és hajdu-bihar megyében tartja a tit dr. sebestyén árpád, a debreceni kossuth Lajos tudományos egyetem tanára, a rendezvény szervezőbizottságának vezetője arról szólt, hogy az idei nyelvi héte különös figyelmet fordítanak az elmúlt három évtized nyelvi és társadalmi fejlődésének összekapcsolására, kölcsönhatásaira.

debrecenben és hajdu-bihar megye három városában, illetőleg 14 községében 80 eseményre kerül sor. számos előadás foglalkozik nyelvünk, nyelvművelődésünk, nyelvjárásaink és szókincsünk 30 éves változásaival. többféle megközelítésben kerül terítékre a közéletiség és az anyanyelvi műveltség összefüggése, a beszédkultúra kérdésköre. a szokásos előadások mellett jelentős számú olyan rendezvény is szerepel a programban, amely a hallgatóság - főleg a fiatalság - tevékeny közreműködésére számít: ilyenek az üzemi klubokban tartandó viták, eszmecsere, rendhagyó magyar órák. az ünnepi héten tartják a debreceni üzemi gépirónok helyesírási és nyelvhelyességi versenyének döntőjét, illetve a városi megyei középiskolai nyelvi vetélkedő döntőjét is. a hetet április 14-én kállai Gyula, a hnf országos tanácsának elnöke nyitja meg a csokonai színházban, a zárór rendezvény pedig 19-én balmazújvároson lesz.

/folyt.köv./
16.55/fé

-32-

bb.50. / sajtótájékoztató ...1.folyt/gi

a magyar nyelv hetéről természetesen budapesten is megemlékeznek. a sajtótájékoztatón erről dr. grétsy László kandidátus elmondotta, hogy most első alkalommal az előadások zömét nem a kossuth klubban tartják, hanem a csepel művek munkásotthonában, műszaki klubjában. az ünnepélyes megnyitót április 14-én hétfőn délután tartják, ahol soltész István a csepel vas- és fémművek vezérigazgatója mond beszédet, majd dr. hajdu Péter akadémikus, a nyelvtudományi intézet igazgatója ismerteti nyelvrokonság és nyelvi tudat kapcsolatát. ezután Gulya János kandidátus, tudományos főmunkatárs a háromezeréves magyar nyelv címmel tart előadást Selley Zoltán előadóművész közreműködésével.

a továbbiakban négy-öt előadás tárja fel a nyelvpszichológiai felmérések eredményeit, több pedig nyelvművelő jelleggel az anyanyelvi tudatosságot kívánja szolgálni, erősíteni./mti/

--

bb.51. magyar delegáció a buchenwaldi emlékünnepeken

szö/hgy/mné/fé hgy

1975. április 10./mti/

a magyar partizán szövetség nácizmus üldözötteinek bizottsága képviselőjében dr. csendes Károlynak, a népköztársaság legfőbb ügyésze helyettesének vezetésével küldöttség utazott buchenwaldba, ahol április 12-én résztvesznek a tábor felszabadulásának 30.évfordulója alkalmából rendezendő emlékünnepeken./mti/

--

bb.59. józsa János kiállítása

vid-kz/fé la

1975. április 10./mti/

csütörtökön a békéscsabai munkácsy Mihály tereben Pogány Ö. Gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója megnyitotta Józsa János festőművész kiállítását. a tárlaton a fiatal művész harmincnyolc olajképe és nyolc akvarellje látható./mti/

--

17.00/fé

- 33 -

bb 53 kilencmillió forint értékű társadalmi munka - szocialista brigádvezetők részvételével értékelték a kongresszusi munkaversenyt tatabányán

vid kz bh hgy

1975. április 10.

hét száz tatabányai szocialista brigádvezető részvételével értékelték csütörtökön a helyi népházban a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny eddigi eredményeit. mikus istván, az mszmp városi bizottságának titkára és nagy istván, a városi tanács elnökhelyettese tájékoztatta a munkáskollektívák képviselőit a verseny és a társadalmi munka alakulásáról.

a bányászváros üzemeiben 1300 szocialista brigád dolgozik, s kezdeményezésükre vált tömegessé a kongresszusi munkaverseny. a tanácskozáson ismertették, hogy a verseny eddigi szakaszában a város gazdálkodó egységei hét százalékkal túlteljesítették termelési tervüket, s jelentősen növelték a termelékenységet. a vállalati eredmények 11,9 százalékkal javultak, a béreket 7,6 százalékkal fejlesztették. az elmúlt hetekben kifizetett nyereségrészesedés 12 százalékkal meghaladta az előző évit. számos kezdeményezés született az ésszerűbb, takarékosabb anyaggazdálkodásra is. a város vezetőinek értékelése szerint a kongresszusi verseny méretei, eddigi gazdasági eredményei minden vonatkozásban tulszárnyalták a korábbi munkaakciók sikereit.

a szocialista brigádok nemcsak a termelési tervek túlteljesítésére, hanem jelentős társadalmi munkára is vállalkoztak. szinte egyetlen brigád szerződéséből sem hiányzik a város fejlesztését segítő társadalmi felajánlás. az „egy üzem, egy intézmény, mozgalom keretében egy, vagy több szocialista brigád patronálja a bölcsődéket, óvodákat, iskolákat és az egyéb intézményeket. ezeknél az intézményeknél eddig kétmillió forint értékű munkát teljesítettek. a múlt évben összesen 9 millió forint értékű önzetlen munkával segítették a brigádok tatabánya fejlesztését. ilyen mértékű társadalmi munkavégzésre még nem volt példa a város történetében. különösen nagy részt vállaltak az ellenszolgáltatás nélküli munkából a szénbányák, a komép, a bányagépgyártó, a hőerőmű és az építőipari szövetkezet dolgozói.

a városi tanács végrehajtó bizottsága erkölcsi és anyagi elismerésben részesítette azokat, akik kiemelkedő munkát végeztek. 24 üzem brigádjai 250 000 forint jutalmat kaptak. tíz szocialista brigádnak a tanácskozáson átadták a városi pártbizottság és a városi tanács által alapított vörös zászlót./mti/

--

bb 55. megkezdődött a szakmunkástanulók sakkbajnokságának döntője

k ol s ie bh la

1975. április 10.

az országos sakkszövetség szakmai irányításával immár harmadik éve rendezik meg a szakmunkástanulók országos sakkbajnokságát. az idén összesen mintegy 30 ezer 14-18 éves fiatal nevezett be az első fordulót jelentő iskolai találkozókra. sok tehetséges fiatal jutott el a megyei bajnokságokra, köztük 90 szakmunkástanuló került be a csütörtökön kezdődött országos döntőbe, amelynek kétnapos programját budapesten a 45. szakmunkástanuló otthonban bonyolítják le.

a mostani döntő egyik érdekessége, hogy míg az első bajnokságon mindössze nyolc lány jutott a díjakért versengő legjobbak közé, ezuttal már 30 lány vesz részt a döntő sakkcsatáiban.

az eredményhirdetésre szombaton délben kerül sor./mti/

--

bb 56. aszot titkárságának nyilatkozata a dél-vietnami helyzetről

sl s bh la

1975. április 10.

a szot titkársága a következő nyilatkozatot bocsátotta ki. a világ haladó közvéleménye elismeréssel tekint a hős dél-vietnami nép sikeres felszabadító harcára.

az elmúlt hetek eseményei azt bizonyítják, hogy a reakciós saigoni kormányzat egyre mélyebb politikai, katonai válságba jutott. a párizsi megállapodás aláírása óta az amerikai imperialisták által támogatott thieu-csapatok rendszeresen megsértették ezeket a megállapodásokat. a türehetetlen helyzet nyomán a dél-vietnami hazafiak a nemzeti felszabadítási front irányításával határozott választ adnak, hogy kikényszerítsék a párizsi megállapodás szigorú betartását.

/folyt. köv./

bb 56. / a szot ... folyt./ bh

a saigoni klikk, politikájának teljes csődje előtt áll. e politika arra irányult, hogy felszámolja a felszabadított övezeteket, eltörölje a dél-vietnami köztársaság ideiglenes kormányát.

a szakszervezetek országos tanácsának titkársága, csatlakozva a szakszervezeti világszövetség felhívásához, a magyar szervezett dolgozók nevében teljes szolidaritásáról biztosítja a dél-vietnami hazafiak hősi harcát, amelyet a nemzeti kibékülés és egyetértés gyors megvalósításáért és a párizsi egyezmény összes pontjának következetes betartásáért folytat./mti/

bb.58. székács zoltán kiállítása

vid-kz/fé La 1975.április 10./mti/

a képcsarnok vállalat zalaegerszegi bemutató termében csütörtökön megnyílt székács zoltán festőművész kiállítása. a fővárosban élő művész elsősorban tiszaparti tájakat ábrázoló művekkel mutatkozik be zala megye székhelyén, de szerepel vásznain a balaton és környéke is. két hétig nyitva tartó tárlatán 47 festményét láthatja a közönség.
/mti/

--

bb.60. kulturális küldöttség utazott berlinbe

k/pf/szö/fé La 1975.április 10./mti/

garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes vezetésével csütörtökön delegáció utazott berlinbe, az ndk-ban április 11-18 között megrendezésre kerülő magyar barátsági és kulturális napokra. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr.marczali lászló kulturális miniszterhelyettes. jelen volt gerhard reinert, az ndk budapesti nagykövete.

ugyancsak csütörtökön utazott berlinbe a magyar állami operaház együttese a magyar barátsági és kulturális napokra vendégszereplésre./mti/

--

bb.61. lengyel népművészeti és kézműipari termékek kiállítása

t nm/s/szö/fé La 1975.április 10.

csütörtökön délután a budapesti lengyel kultúra rendezésében reprezentatív kiállítás nyílt lengyel népművészeti és kézműipari termékek címmel a krakkói stanislaw wspianski kézműipari és képzőművészeti szövetkezet alkotásaiból. /folyt.köv./

17.15/fé

-36-

bb.61. / lengyel ...folyt/fé

megnyitó beszédet bronislaw kurek, a szövetkezet elnöke mondott, hangsúlyozva, hogy a 30 éves társulás most első alkalommal mutatkozik be magyarországon. a 800 személyt foglalkoztató szövetkezet a világ számos országában szerepelt eddig. köztük szinte valamennyi szocialista országban, így érthető, hogy most fokozott várakozással tekintenek a budapesti közönséggel való találkozás elé.

a krakkói kézműipari és képzőművészeti szövetkezet tárlatán a nagymező utcában különleges szépségű faliszőnyegek, párnák, gobelinek, takarók, népviseletek szemléltetik a népi hagyományok továbbélését a modern képzőművészeti törekvésekben. bizonyára nemcsak a felnőttek, hanem a legfiatalabbak körében is nagy népszerűsége számíthatnak a lengyelország különböző vidékeinek népviseletébe öltöztetett bábuk, illetve az elmúlt történelmi korok viseletét bemutató babák.

a kiállítás megnyitóján a vendégek számára levetítették a.wajda menyegző című játékfilmjét, majd w.kobialka, a budapesti lengyel kultúra igazgatója koktélt adott tiszteletükre.

a megnyitón megjelent politikai, társadalmi és művészeti életünk számos ismert képviselője. ott volt stefan jedrychowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is.

a krakkói szövetkezet kiállítását április 19-ig tekintetik meg az érdeklődők. a tárlat ideje alatt népi szövés-bemutatót is tartanak. a kiállított tárgyakat a lengyel kultúra boltjában meg is lehet vásárolni./mti/

--

bb.62. átadták rendeltetésének az edelényi szociális betegotthont

vid-/fé La 1975.április 10.

a borsod megyei tanács egészségügyi osztálya a megye területén lévő kórházakban, valamint gyermekintézményekben átpolt szellemi fogyatékosok elhelyezésére új szociális betegotthont létesített edelényben. a korábban a borsodi szénbányák által használt épületeket alakították át az egészségügyi intézmény céljaira. /folyt.köv./
17.30/fé -37-

bb.62. / áadták...folyt./fé

a megközelítőleg tízennégymillió forintos költséggel létesített új egészségügyi intézmény átalakítási terveit a borsodi szénbányák vállalat beruházási osztálya, míg a kivitelezési munkáit a mákvölgyi szénbányák szocialista brigádjai vállalták, illetve végezték el.

borsod megye új egészségügyi intézményét, a százötven beteg elhelyezésére szolgáló edelényi szociális betegotthont csütörtökön adta át rendeltetésének dr.pavlyák pál, a borsod megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője. az új betegotthon lehetőség nyújt arra is, hogy az ott lévők állapotuknak megfelelő munkaterápiás foglalkoztatásban részesüljenek./mti/

--

bb 63. fülöp-szigeti gazdasági küldöttség budapesten

sl pf ie bh la

1975. április 10.

egyhetes magyarországi látogatásra érkezett és csütörtökön megkezdte tárgyalásait budapesten az a kormánytisztviselőkkel álló 14 tagú fülöp-szigeti gazdasági küldöttség, amelyet nicanor y.fuentes, a nemzeti gazdasági és fejlesztési tanács miniszterhelyettese vezet. magyarországi utjukat az unctad, programjukat a magyar kereskedelmi kamara szervezte. tárgyalásokat folytatnak a külkereskedelmi minisztérium, a magyar kereskedelmi kamara, a magyar nemzeti bank, a külkereskedelmi bank, az intermetall, a hungexpo, a konjunktúra és piackutató intézet és az intercooperation rt. illetékes vezetőivel a magyar-fülöp-szigeti gazdasági kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről./mti/

--

bb 64. hazatért moszkvából a kisz delegációja

k mné szö bh la

1975. április 10.

csütörtökön hazaérkezett a szovjetunióból a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának háromtagú küldöttsége. a delegáció, amelyet borbély gábor, a kisz kb titkára vezetett, részt vett moszkvában a hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából tartott rendezvényeken, találkozott a komszomol vezetőivel és veteránjaival./mti/

--

- 38 -

bb 65. ünnepi közgyűlést tartott a földrajzi társaság

t ms zsu szö bh la

1975. április 10.

a magyar földrajzi társaság felszabadulásunk 30. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepi közgyűlést tartott a magyar tudományos akadémián. radó sándor kossuth- és állami-díjas professzor elnöki megnyitójában méltatta a harminc év előtti események történelmi jelentőségét és megállapította, hogy a felszabadulás új korszakot nyitott a hazai földrajztudomány fejlődésében is.

ezután enyedi györgy kandidátus tartott előadást a magyar falu átalakulása címmel, majd a közgyűlés a társaság tiszteleti tagjává választotta kádár lászló egyetemi tanárt és udvarhelyi károly ny. főiskolai tanszékvezető tanárt. a két, országszerte elismert tudós több évtizedes kiemelkedő tevékenységet fejtett ki mind az egyetemes földrajz érdekében, mind a társaság életében.

„ a szocialista földrajzért,„ oklevelet kapta dudar tiber, a kartográfiai vállalat főszerkesztője, dr. éliás rozália középiskolai megyei szakfelügyelő, nagy tiber újságíró, olcsai-kiss lászló középiskolai szakfelügyelő, dr. pataki béla páls újságíró, petri edik kandidátus, remete emília megyei szakfelügyelő, sárfalvi béla tanszékvezető egyetemi docens és dr. vécsy zoltán ny. főiskolai tanár.

a kitüntetettek nevében kádár lászló professzor mondott köszönetet./mti/

--

bb 66. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

bh la

1975. április 10.

26. szombathelyi kiállítás
 27. helikopteres növényvédelem
 28. „ a hónap kiállítása,
 29. irodalmi est a fáklya-klubban
 30. sajtótájékoztató a mém-ben a halpusztulásról
 31. egészségügyi intézmények vezetése
 32. halálos közlekedési balesetek
 33. major tamás estje
 34. szakmát tanulhatnak a kismamák
- /folyt. köv./

- 39 -

bb 66. /a belföldi ... folyt./ bh

35. befejeződött az anyagellátási konferencia
36. a mongol külügyminiszter látogatása a kiskunsági ág-ban
37. magyar napok stockholmban
38. vasárnap nem közlekedik a budapesti sétahajó
39. részesezés a vasutnál
40. kollégiumot avattak pécsen
41. ~~napirend~~ tanácskozás egerben
42. tanácskozás a duna komplex hasznosításáról
43. a volán ajándéka
44. jugoszláv személygépkocsi balesete
45. köszönetnyilvánítás
46. hazaérkezett prágából dr. heiczman jános
47. magyar - olasz elektrokémiai kollokvium
48. agrártudományi napok
49. pedagógiai napok
50. sajtótájékoztató a magyar nyelv hetéről
51. magyar delegáció a buchenwaldi emlékünnepségen
52. fiatal iparművészek tárlata
53. a kongresszusi munkaverseny értékelése tatabányán
54. felmentés
55. szakmunkástanulók sakkbajnokságának döntője
56. a szot titkárság nyilatkozata
57. kádár jános fogadta a mongol külügyminisztert
58. székács zoltán kiállítása
59. józsa jános kiállítása
60. kulturális küldöttség utazott berlinbe
61. lengyel népművészeti kiállítás
62. szociális betegotthon
63. fülöpszigeti gazdasági küldöttség
64. hazaérkezett moszkvából a kisz küldöttsége
65. a földrajzi társaság közgyűlése
66. hirjegyzék

/mti/

--

aa szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 60. sz. hírünk: /kulturális küldöttség utazott berlinbe / második bekezdését

v i s s z a v o n j u k ,

s helyette bb 72. sz. külön hirt adunk. /mti/

--

- 40 -

18.05 bh

p a r l a m e n t

b kk 2. / megnyilt ... 15. folyt./-ju

ezután dr. kaposvári julia / budapest, 23. vk./ a semmel-

weis orvostudományi egyetem adjunktusa kapott szót. beszéde bevezetőjében hangsúlyozta: a társadalom humánnumát - sok egyéb mellett - méltóan fémjelzi, hogy mit tesz az ifjuságért, és hogyan gondoskodik az öregekről, valamint a betegekről. leszögezte: méltóbban nem fejeződhetne be az ülészak, mint a gondosan előkészített és minden paragrafusában emberközpontu társadalombiztosítási törvénytervezet elfogadásával.

az orvostársadalomra háruló megnövekedett felelősségre utalva a társadalombiztosítás és az egészségügyi ellátás igen szerteágazó témaköréből kiemelt néhány kérdéscsoportot. az egészségügyi szolgáltatások nemzeti jövedelemből való részesezésének alakulása; az egészségügyi szolgáltatások iránti igények növekedésének főbb okai; a főváros egészségügyi ellátásának speciális problémái; táppénzes helyzet elemzésén kívül hangsúlyosan szólt a hazai gyógyszerfogyasztás alakulásáról.

elmondotta, hogy a gyógyszerfogyasztás 1960 és 1970 között hazánkban hatszorosára emelkedett, lényegesen meghaladva más országok átlagos növekedését, összességében az évi gyógyszerkiadás emelkedése 13 százalék volt. a gyógyszerfogyasztás növekedése világjelenség, de - mint mondotta - mégis vannak speciálisan magyar vonásai is. példaként említette, hogy nálunk az egészségügyi szolgáltatások között szerepel a gyógyszerrendelés, az orvosok sztk végnyírési joga. megjegyezte, hogy a vénynyírési jogon változtatni kellene, ugyanis jelenleg a legkorszerűbb ellátást nyújtó kórházak és klinikák nem rendelkeznek ezzel a joggal, így a beteget hazabocsátó, vagy a szuperkonziliumot ellátó orvos nem tudja a beteget a szükséges gyógyszerrel ellátni. érdemes megfontolás tárgyává tenni olyan gyógyszer-skála kidolgozását is, amelyet minden diplomával rendelkező orvos felnyírhatja - füzte hozzá.

a gyógyszerrendelés kifogásolhatóságaként említette azt is, hogy az orvosi rendelők betegforgalmában 20-30 százalékot tesz ki azok száma, akik kizárólag gyógyszer felnyírása céljából keresik fel a rendelőt. minthogy a kért gyógyszerek jelentős része alaphatásaiban általánosan ismert - fájdalomcsillapító, gölcsoldó, nyugtató, fertőtlenítő, vitamin, stb - a vény nélkül kiváltható gyógyszerek körének bővítésével és a kiszolgáltatható mennyiség növelésével célszerű lenne tehermentesíteni a betegeket, orvosokat és a társadalombiztosítási szerveket.

ezután szünet következett.

/ folyt. köv./

14.35/ju

- 25 -

bkk 2. / megnyilt ... 16. folyt./-ju

az ebédzsünet után péter jános elnökletével folytatódott a tanácskozás.

szabó istván / hajdu-bihar m. 18. vk./, a termelőszövetke-

zetek országos tanácsának elnöke a törvényjavaslatnak azokat a rendelkezéseit méltatta, amelyek - mint mondta - a termelőszövetkezeti parasztság anyagi, szociális felemelkedését illetően is minőségi változásokat tükröznek. megjegyezte, hogy a törvénytervezet szóhasználatban a „dolgozók”, kifejezés most már magában foglalja a termelőszövetkezeti tagokat is, együtt a munkaviszonyban állókkal és az ipari szövetkezeti tagokkal. a dolgozók társadalombiztosítási jogairól szóló rendelkezések a törvényjavaslatban egységes, teljeskörű társadalombiztosítási rendszerre állnak össze. ez összhangban van társadalmi viszonyaink fejlődésével, aminek következtében a termelőszövetkezeti parasztság helyzete gyors ütemben közeledik a munkásosztály helyzetéhez.

elismeréssel szólt a termelőszövetkezeti tagok nyugdíjkorhatárának fokozatos csökkentéséről, arról, hogy ezáltal néhány év alatt azonos szintre hozzák a többi dolgozó nyugdíjkorhatárával és biztosítási feltételeivel. kiemelte, hogy a társadalombiztosítási jogszabályok egységesítése jóval többet jelent a különböző időkben létrejött, ma már szerteágazó szabály-anyagban való rendteremtésnél. valójában arról van szó, hogy a társadalombiztosítás területén a társadalmi szektoroktól független, a munkához és a szociális biztonság követelményeihez igazodó, egységes feltételek érvényesüljenek. emlékeztetett arra is, hogy a tsz-tagok társadalombiztosítási helyzetének fokozatos javítása és kiegészítése az eltelt 18 éves időszakban fontos tényezője volt a tsz-ek szervezeti megszilárdításának, majd később a vállalati gazdálkodásuk és demokratikus működésük fejlesztésének. a parasztság társadalombiztosításának megoldása szocialista építésünk egyik olyan fontos vívmánya, amely mind a mai napig agrár- és szövetkezeti politikánk szerves részét jelenti.

beszélt arról, hogy társadalmunk „nyitottá”, vált; végérvényesen megszűnt a paraszti rétegek viszonylagos zártsága is. a tsz-parasztok többsége már olyan ember, aki ténylegesen élhet a szabad munkavállalás lehetőségével: ipari munka végzésére alkalmas, arra képes is, és a kialakult munkaerő-helyzetben módja is van erre. csak akkor marad a tsz-ben, ha az számára hátrányos megkülönböztetést egyáltalán nem jelent. különösen vonatkozik ez a fiatal korosztályokra.

/ folyt. köv./

15.40/ju

- 26 -

bkk 2. / megnyilt.... 17. folyt./-ju

végül hangsúlyozta a képviselő: a termelőszövetkezeti parasztság megaláztatással és megnyugvással fogadja, üdvözlő a most születő törvényt, amely kifejezi megbecsülését, továbbá növeli szociális biztonságát, fokozza jó értelemben vett önbizalmát. mindez kedvező feltételeket teremt a munka feryelmének, színvonalának, hatékonyságának kjavításához, a teljesítmények - egész társadalmunk érdekében álló - fokozásához.

koyács sándor képviselő / győr-sopron m. 1 vk./ egyet-

értett a törvényjavaslattal, s annak különösen a betegségi és anysági ellátásról szóló fejezetét emelte ki. nagy jelentőségűnek mondotta a törvénynek azt az alapelvét, amely a társadalombiztosítást az állam feladatává teszi. a társadalom sokrétű tördése, figyelme fejeződik ki a törvényjavaslatnak abban a szakaszában is, amely a kisgyermek betegsége esetén - hat éves korig - lehetővé teszi az egyedülálló anya vagy apa részére a táppénz biztosítását. hasonlóan jelentős a jogszabály sok más paragrafusa is, amelyek szintén figyelemre méltó előbbrelépést jelentenek az eddigi rendelkezésekhez képest.

az eredmények elismerése mellett a képviselő felhívta a figyelmet arra az ismert problémára - amely az egészségügyi ellátás mindennapos feladatait is nehezíti, - hogy a betegek egy része nem tartja be pontosan az orvos utasításait, ezáltal késlelteti a saját maga gyógyulását. ezt törvényi úton megoldani kaligha lehet, viszont annál erőteljesebben kell apellálni a társadalmi felelősségre - hangoztatta. az állam a legmagasabb szintű ellátást igyekszik biztosítani a társadalom minden tagja számára, messzemenően gondoskodik a dolgozók élet- és munkakörülményeiről, joggal elvárja tehát, hogy mindenki - a saját maga és a közösség érdekében egyaránt - tekintse kötelességének az egészségvédelmi szabályok, az orvosi utasítások betartását, s a biztosított jogokkal senki ne éljen vissza. javasolta az illetékes szervek tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az új törvény minél szélesebb körben váljék ismertté, s mindenki számára legyen világos, hogy a társadalombiztosításból fakadó jogok mellett milyen kötelezettségek hárulnak rá. indítványozta az utóbbi időben ellanyhult betegellenőrzés felelevenítését, s azt, hogy ezzel a problémával ne csak kizárólag a társadalombiztosítási szervek, hanem a munkahelyi illetékesek is foglalkozzanak. példaként említette meg, hogy vállalatuknál az elmúlt évben mintegy 255.000 munkanap esett ki betegség miatt, s ez több mint 350 millió forinttal csökkentette a termelési értéket.

befejezésül hangsúlyozta, hogy a törvény végrehajtása az állami és társadalmi szervektől, közöttük a szakszervezetektől sok munkát, nagy felelősséget követel. mindnt el kell követni annak érdekében, hogy a törvény - mind a jogok, mind a kötelességek oldaláról - egységes értelmezésben valósuljon meg.

/ folyt. köv./

16.03/ju

- 27 -

bkk 2. / megnyilt ... 18. folyt./-ju

kelemen sándor / bács-kiskun m. 20. vk./, a kiskőrösi

mezőgazdasági szakszövetkezet elnöke hangsúlyozta: olyan, társadalmunk egész körét érintő törvényjavaslatról kell dönteni, amely tovább erősíti az állampolgári jogokat és - öregség, betegség, munkaképtelenség esetén - nemcsak az állampolgárok, hanem hozzátartozóik ellátásáról gondoskodik. ez a törvénytervezet is fémjelzi: pártunk, államunk politikájában töretlenül érvényesül az a lenini alapelv, hogy a szocializmus az emberért van, és a gazdasági növekedésnek is az embert kell szolgálnia.

a mezőgazdaságban dolgozók számára különösen nagyjelentőségű a törvénytervezetnek az a pontja, amely a termelőszövetkezeti, a szakszövetkezeti tagoknak és családtagjaiknak nyújt a munkaviszonyban állókhoz hasonló jogosultságot a társadalombiztosításra. ez is azt bizonyítja, hogy a munkás-paraszt szövetség pártunk politikájának olyan mindennapi gyakorlata, amely alapja a munkáshatalom további erősítésének.

elismeréssel szólt arról, hogy a törvénytervezet nyelvezete egyszerű, közérthető, jó eligazodást nyújt a jogban kevésbé jártas állampolgároknak. fontos alapelve, hogy államunkban a dolgozók szociális biztonságát a végzett munkához igazítja, s így érvényesíti a szocialista elosztás elvét. ugyanakkor kiemelt szerepet biztosít a szakszervezeteknek és más szövetkezeti érdekvédelmi szervezeteknek.

korpai jánosné /budapest, 8 vk./ a pamutnyomóipari vállalat

lat textilfestő gyárának csoportvezetője hangsúlyozta: a most napirenden levő törvényjavaslat a dolgozó nép egészét érinti, napirendre tűzése politikai valamint gazdaságpolitikai szempontból egyaránt szükséges és időszerű. utalt a törvényjavaslatnak arra a rendelkezésére, amely szerint, ha a gyermek olyan különélő szülő háztartásában van, aki családi pótlékra nem jogosult, e gyermek után részére a családi pótlékot a másik szülő jogán kell megállapítani. hozzáfűzte, hogy ezt az előírást ki kellene egészíteni azzal: ha a gyereket valamilyen oknál fogva nem egyik vagy másik szülő, hanem nagyszülő, rokon vagy más személy neveli, a családi pótlékot azok kapják, akiknek háztartásában a gyermek él. így az állam által folyósított családi pótlék valóban oda kerülne, ahol leghatékonyabban segítheti a gyermek fejlődését.

/folyt.köv./

16.25 rj

- 28 -

:

bkk. 2. / megnyilt... 19. folyt./rj

kitért arra, hogy a törvényjavaslat szerint a - maximális - a havi átlagkereset 75 százalékát kitevő nyugdíj feltétele a legalább 42 éves munkaviszony. a férfiak esetében ezt a nyugdíjkorhatárig elérhetik azok, akik 18 éves korukban kezdenek dolgozni. a nők azonban - akiknél 55 év a korhatár - csak akkor, ha 13 éves korukban munkába állnának. ezért kérte: határozzák meg külön a nők szolgálati időtáblázatát, hogy 55 éves korukig számukra is elérhető legyen a maximális nyugdíj.

tudjuk, hogy a nyugdíjak felemelésével és egyéb, az élet-színvonalat emelő intézkedésekkel növekszik az állam kiadása. a többletköltséget csak úgy lehet előteremteni, ha emelkedik a nemzeti jövedelem. ismerve a munkáskollektívák véleményét, kijelenthetem: minden erejünkkel azon lesznek, hogy még jobb termelési eredményekkel segítsék elő a társadalom egésze szempontjából nagyjelentőségű célok elérését.

németh istván /baranya '6 vk./ a bicsérdi általános iskola

igazgatója kiemelte: a társadalombiztosításról szóló törvényjavaslat nagy pozitívuma, hogy a korábbi szerteágazó jogszabályokat egységbe foglalja, megszünteti az átfedéseket, az ellentmondásokat, amelyek akadályozták az egységes, bürokrácia-mentes végrehajtást. elmondta, hogy a párt, a kormány mély humanizmusát tükrözi az idős emberekkel való törődés; hogy 1975. július 1-től egymillió százezer nyugdíjat emelnek, s hogy 1976. január 1-től 1980-ig a termelőszövetkezeti tagok nyugdíjkorhatárát fokozatosan azonosítják a munkásokéval, és az alkalmazottakéval.

felhívta a figyelmet arra: széleskörű propaganda munkára, hatékony tájékoztatásra van szükség, hogy minden dolgozó megismerje e fontos törvény rendelkezéseit, saját jogait, és az azok érvényesítéséhez kapcsolódó kötelelességeit.

a törvénytervezettel kapcsolatban felvetette: ha az anyagi lehetőségek megengedik, számítson szolgálati időnek a felsőfoku oktatási intézmények nappali tagozatának képzési ideje, csakugy, mint a szakmunkástanulók „diákévei”.

a csütörtöki ülés ezzel befejeződött. az országgyűlés pénteken délelőtti 10 órai kezdettel a társadalombiztosításról szóló törvényjavaslat feletti vitával folytatja munkáját.

/folyt.köv./

16.50 rj

- 29 -

p a r l a m e n t

bkk. 2. /megnyilt... 20. folyt./rj

a szerkesztőségek figyelmébe

javítás a mai bkk. 1. /gáspár beszéd/ számú hirre:

a 4. folytatás első bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen: ..után joga a dolgozóknak, de olyan...

x x x

a bkk. 2. /megnyilt../ számú hír 3. folytatásának első bekezdése 3. sorában a szöveg helyesen: ... már évi csaknem 50 milliárd forintot.../karakas beszéd/

x x x

az országgyűlés csütörtöki ülésén felszólaltak névsora:

karakas lászló munkaügyi miniszter

dr. pesta lászló, a törvényjavaslat előadója

gáspár sándor, a szot főtitkára

bojtor miklós /szabolcs, 8 vk./ állami gazdasági igazgató

dr. kaposvári julia /bp. 23. vk./, egyetemi adjunktus

szabó istván /hajdu, 18 vk./ tot elnöke

kovács sándor /győr, 1 vk./, a magyar vagon és gépgyár szb-titkára

kelemen sándor /bács, 20 vk./, mezőgazdasági szakszövetkezeti elnök

korpai jánosné /bp., 8. vk./ csoportvezető

németh istván /baranya, 6 vk./ ált. iskolai igazgató

/mti/

--

17.05 rj

- 30 -

g

bb 67. költészet napja salgótarjánban

vd kz bh la

1975. április 10.

a salgótarjáni józsef attila művelődési központban csütörtökön megkezdődtek a költészet napjának nógrád megyei eseményei. az első ünnepi esten kovács p. józsef, valamint a józsef attila versmondó verseny megyei legjobbjai léptek fel. pászton, a járási könyvtárban ladányi mihály költővel találkozott olvasói./mti/

--

bb 68. budapestre érkezett nyikolaj faggyejev

pf ie bh la

1975. április 10

nyikolaj faggyejev, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának titkára, hivatalos látogatásra budapestre érkezett. fogadására a keleti pályaudvaron megjelent dr. szita jános, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságának titkára és dr. papp lászló, hazánk állandó kgst képviselőjének helyettese./mti/

--

bb 69. kiállítás a világhírű leningrádi porcelánokból

t kg pf ie bh la

1975. április 10.

a világhírű leningrádi porcelánokból kiállítás nyílik pénteken budapesten. simó józsef, a bemutatót szervező finomkerámiaipari művek stúdiójának igazgatója sajtótájékoztatót tartott csütörtökön a kiállításról.

a leningrádi porcelángyártás hagyományai a xviii. századba nyulnak vissza. az ott készült művészi alkotások az egész világon ismertek. ezek eltérnek a különféle európai irányzatoktól áthatott magyar porcelánművészet remekeitől, a sajátos orosz porcelánművészetre a mesevilágot idéző kedves figurák és az egyedülálló miniatűr tájképfestészet a jellemző. ezek az alkotások a magyar közönség előtt jobbra még ismeretlenek, hiszen nálunk a mostani kiállításon mutatkozik be először a leningrádi porcelán. négyszázötven figurát, apró tárgyokat, művészi értékű csészéket sorakoztatnak most fel, hogy átfogó képet kaphasson a látogató a régi orosz és a szovjet porcelánművészetéről. a kiállítás kiemelkedő darabjai az 1790-es években készült diszváza és a forradalom alakjait - matrózokat, munkásnőket, agitátorokat - megörökítő figurák. /folyt. köv./

- 41 -

18.23 bh

bb 69. kiállítás ... folyt./ bh

a finomkerámiaipari művek és a Lomonoszov porcelángyár között kialakulóban van az a kapcsolat, amely segíti mindkét gyár alkotóit, hogy megismerkedjenek egymás stílusirányzataival, s átvegyék azokat. ez a kiállítás is hozzájárul, hogy a magyar alkotók megismerkedhessenek a szovjet porcelánművészetével.

a kiállítás május 7-ig tart nyitva, naponta d.e. 11-órától délután 6 óráig várja a látogatókat az v. ker. apáczai csere jános utca 7. sz. alatt./mti/

--

bb 70. bemutató debrecenben

vid kz bh la

1975. április 10.

a ix. debreceni színházi napok keretében csütörtök este a csokonai színház társulata osztrovszkij: vihar című drámáját mutatta be. ugyanezen a napon két üzemben - a biogál gyógyszergyárban és a mezőgép vállalatnál - művész-közönség találkozót tartottak./mti/

--

bb 71. évadnyitó a korszerűsített soproni színházban

vid kz bh la

1975. április 10.

sokéves szünet után csütörtökön ismét felgördült a függöny a soproni petőfi színházban. a történelmi, építészeti emlékekben bővelkedő város színházkultúrája is rendkívül gazdag. a most 30 millió forintos költséggel korszerűsített színházat 1841-ben avatták föl. a felújított színházat április 4-e tiszteletére adták át rendeltetésének, csütörtökön pedig az évadnyitó előadásra került sor. sinkovits imrével a főszerepben illyés gyula: testvérek című kétrészes drámáját mutatta be a nemzeti színház társulata. a csütörtöki bemutató után a darab még kétszer kerül a színpadra. mindhárom előadásra elővételben elfogytak a jegyek.

sopron színházi életének érdekessége, hogy az elmúlt 134 év során az ország és közép-európa legjobb együttesei mutatták be legsikeresebb darabjaikat a városban. önálló társulata azonban soha nem volt sopronnak. az idei csónka évben csaknem 100 előadást rendeznek az újjávarázsolt színházban. a legtöbbször a győri kislelő színház társulata vendégszerepel sopronban, de mint a nyitó előadás is bizonyítja, folytatják az évszázados hagyományokat: sikeres darabokkal, neves társulatok lépnek majd közönség elé a magyar szerzők művei mellett a műsorban helyet kapnak a világirodalom klasszikus és modern drámái, komolyzenei művek, s operák is./mti/

--

bb 74. a. szimitcsijev budapesti tárgyalásai

sl/mné gi ie la

1975. április 10.

a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság elnöki találkozásán résztvett a. szimitcsijev, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács tagja, az együttműködési bizottság jugoszláv tagozatának elnöke csütörtökön elutazott hazánkba. a. szimitcsijevet budapesti tartózkodása során fogadta huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese. /mti/

--

bb 75. csaknem egyórás áramszünet a gellérthegyen és környékén - több utcában egynapos áramkieséssel kell számolni

i ms bh la

1975. április 10.

csütörtökön délután a gellérthegyen és környékén sok helyütt szünetelt az áramszolgáltatás, sőt főként a gellért hegy északi oldalának egy részén este sem gyulladt ki a villany. a helyzetről a budapesti teherelosztó ügyeletes diszpécser a következő tájékoztatást adta a magyar távirati iroda munkatársának:

délután 16 órakor egy jugoszláv kirándulóbusz - feltehetően műszaki hiba miatt - nekiütközött a gellérthegyen a szirtes ut és a mihály utca sarkán lévő transzformátorállomásnak, amely súlyosan megrongálódott.

folyt. köv./

- 43/a -

bb 72. az ndk fővárosába utazott az operaház társulata

t ró tm bh la

1975. április 10.

csütörtökön lukács miklós kossuth-dijas karmester, igazgató vezetésével két különgéppel ndk-beli vendégszereplésre utazott a magyar állami operaház háromszáz-fős társulata. az együttes négy alkalommal lép fel: április 11-én és 12-én a berlini staatsoperben szokolay sándor „sámson”, című operáját adják elő. a főszerepeket házy erzsébet kossuth-dijas érdemes művész, melis györgy kossuth-dijas, kiváló művész, palcsó sándor érdemes művész, és faragó andrás kiváló művész szóltatja meg. április 15-i és 16-i fellépésük színhelye a komische oper lesz, ahol mindkét estén azonos műsorra - bach: f-dur hegedüversenyével „fodor antal koreográfiája”, sztravinszkij bejart-koreografálta „tűzmadár”, -jával, és bartók „csodálatos mandarin”, -jának seregi-féle koreográfiájával - lépnek fel. a balettek főszerepeit metzger mártia dózsa imre és keveházi gábor, illetve fülöp viktor és szumrák vera táncolja. /mti/

--

bb 73. időjárásjelentés

/gi la

1975. április 10

a meteorológiai intézet jelenti 1975. április 10-én, csütörtökön este:

hüvös, szeles idő

várható időjárás péntek estig: nyugat felől fokozatosan felzakadozó felhőzet, még sokfelé újabb eső, zápor, elsősorban a hegyeken havaseső. időnként élénk, helyenként erős viharos lökésekkel kísért északi-északkeleti szél. hüvös idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 7-12 fok között. /mti/

--

-43-

bb 75. /csaknem... folyt./ bh

ilyen esetekben a transzformátorállomásokat ellátó al-állomásból kiinduló tízezer voltos ugynevezett tápkábel biztosító berendezése önműködően kikapcsolják a kábelt. ennek következtében a kábelre fűzött és belőle táplált összes transzformátor-állomások körzetében, többek között a magyar távirati irodában, a gellért szállóban, a bkv döbrentei téri alállomásán, a vár egy részét ellátó fűtőműben és másutt is szünetelt az áramszolgáltatás.

az elektromos művek hibaelhárító osztagai haladéktalanul munkába álltak. a tönkrement transzformátorállomás kivételével az összes transzformátorállomásokat újból bekapcsolták az alállomás tápvezetékébe. így ezeken a részeken az áramszolgáltatás 16.50 órakor újból helyreállt.

a megrongálódott transzformátor-állomást teljesen újjá kell építeni. ez pedig annak ellenére, hogy az elektromos művek minden lehető megtesz a helyreállítási idő csökkentésére, hozzávetőlegesen 24 órát vesz igénybe. addig számolni kell azzal, hogy a transzformátor-állomás körzetébe tartozó utcák villany nélkül maradnak./mti/

--

bb 76. józsef attila irodalmi műsor

t me mné bh la

1975 április 10

józsef attilára, a nagy proletárköltőre emlékeztek születésének 70. évfordulója alkalmából csütörtökön a magyar néphadsereg központi klubjában. a klub parancsnoksága által rendezett ünnepi műsorban a józsef attila szavalóversenyen kitűnt katona-fiatalok a költő önéletrajzi, szerelmi és természeti líráját szövegezték meg. a műsor második felében illyés gyula, nagy lászló, garai gábor, váci mihály legszebb műveit adták elő. közreműködött a lengyel lászló, fenyvesi béla, vatai tamás pol beat trió megzenésített józsef attila versek előadásával, valamint jandó jendő zongoraművész, zsolnai hédi előadóművész és a kaláka együttes./mti/

--

- 44 -

bb 77. Lodongijn rincsin mongol külügyminiszter

t don sző bh la

1975. április 10

és kíséretének tagjai csütörtökön este a kisz művész-együttesének műsorát tekintették meg az együttes rottenbiller utcai székházában. a vendégeket elkísérte puja frigyes külügyminiszter, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa./mti/

--

bb 78. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától

bh la

1975 április 10.

67. költészet napja
68. fagyjejev érkezése
69. leningrádi porcelán
70. bemutató debrecenben
71. soproni színház
72. az ndk-bautazott az operaház társulata
73. időjárásjelentés
74. a szimitcsijev tárgyalásai
75. áramszünet
76. józsef attila irodalmi műsor
77. a mongol külügyminiszter megtekintette az állami népi együttes műsorát
78. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

- 45 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 56. sz. hír: / a szot titkárságának nyilatkozata.../
1. folyt . második bek. ötödik sorában a szöveg helyesen:

... nemzeti m e g b é k é l é s és egyetértés....

/mti/

--

t

-46-
-v é g e-

MTI

60.008/x
Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. a költészet napja - első kötetesek ars poetikája

i ró gg sző bh la

1975. április 11.

hetven éve, 1905 április 11-én született józsef attila, a proletariátus nagy költője. a szocialista realista költészet kiemelkedő egyéniségének születésnapja a magyar költészet ünnepévé, a költészet napjává magasztosodott. a tragikus halált halt alkotóról ebben az évben is megemlékeznek, gyárakban, kisz-klubokban, nevét viselő szocialista brigádoknál rendeznek józsef attila emlékműsorokat, életének, költeményeinek felidézésével tisztelegnek a költőóriás előtt.

ünnepel a könyvkiadás is: a szépirodalmi, a magvető és az európa könyvkiadó számos reprezentatív kivitelű, érdeklődésre számot tartó könyvet jelentetett meg. csaknem évtizedes hagyományt folytat a szép versek című antológia megjelenése, teljes keresztmetszetet nyújtva az előző év legszebb költői terméséből. az ismert és keresett válogatás már kapható a könyvesboltokban. bizonyára felkelti a könyvbarátok érdeklődését az a diszes kiállítású kötet, amely józsef attila legismertebb verseit és würtz ádám - hozzájuk kapcsolódó - 25 rajzát kínálja az olvasónak. egyszerre köszönti az mszmp xi. kongresszusát és a költészet napját a hajnal szinei, magyar költők tanuságtétele című antológia. a kötet egyebek között radnóti miklós, kassák lajos, benjámín lászló, illyés gyula, nagy lászló, zelk zoltán és weöres sándor verseit tartalmazza.

/folyt. köv./

- 1 -